Учора першы беларускамоўны ўніверсітэт імя Ніла Гілевіча атрымаў юрыдычны адрас – Мінск, вуліца Шчарбакова, 32.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

№ 77 (4329)

28 верасня 2018 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

ВЯЛІКАЯ ПАЛІТЫКА

Душанбэ прымае вышэйшых кіраўнікоў краін СНД

*Учора вялі дыялог міністры замежных спраў. Беларусь прадстаўляў **Уладзімір Макей**. У сваёй прамове ён звярнуў увагу на пытанні, звязаныя з адаптацыяй краін СНД да сучасных сусветных рэалій. Сёння ў Душанбэ сваё меркаванне выкажуць першыя асобы дзяржаў СНД. Можна не сумнявацца: **Аляксандр Лукашэнка** знойдзе што сказаць...*

ЭШАЛОНЫ ЎЛАДЫ

Сяргея Румаса ацэняць дэпутаты

5 кастрычніка Палата прадстаўнікоў разгледзіць пытанне аб дачы згоды на прызначэнне Сяргея Румаса прэм'ер-міністрам. Пра гэта распавёў кіраўнік Палаты прадстаўнікоў Уладзімір Андрэйчанка.

Мяркуючы па ўсім, сюрпрызаў не прадбачыцца – кандыдатуру цяперашняга прэм'ер-міністра дэпутаты ўхваляць аднагалосна.

Паводле слоў Андрэйчанкі, дэпутаты маюць намер уважліва вывучыць праграму дзейнасці абноўленага ўрада: *«Яна актыўна абмяркоўваецца ва ўрадзе, і, думаю, у другой палове кастрычніка мы атрымаем яе ў рабочым парадку для вывучэння і прапрацоўкі ў пастаянных камісіях*, - гаворыць Андрэйчанка. – *Дэпутацкаму корпусу варта самым уважлівым чынам разгледзець палажэнні праграмы, перш за ўсё праз прызму мэт і задач пяцігадовага плана развіцця краіны, стварэння спрыяльных умоў для фарміравання новых галін эканомікі, падтрымкі малога і сярэдняга бізнесу. Прапанаваныя ўрадам меры павінны грунтавацца на рэальным аналізе сітуацыі, насіць канкрэтны характар»*.

САЛІДАРНАСЦЬ

Алега Сянцова падтрымаюць у Магілёве

У Магілёве ў дзень прыезду Пуціна хочуць правесці пікет у падтрымку Алега Сянцова. Праваабаронцы Аляксей Колчын і Аляксандр Буракоў 26 верасня накіравалі ў гарвыканкам заяўку на правядзенне пікета салідарнасці з Алегам Сянцовым – асуджаным у Расіі ўкраінскім кінарэжысёрам.

Пікет плануецца правесці 11 кастрычніка – у дзень прыезду ў Магілёў прэзідэнта Расіі Уладзіміра Пуціна, які возьме ўдзел у беларуска-расійскім Форуме рэгіёнаў.

Паводле слоў Буракова, пікет у падтрымку Сянцова – гэта справа гонару для праваабаронцаў: *«Мне катэгарычна не падабаецца, што прыезд Пуціна ўспрымаюць у Магілёве як візіт суперзоркі. Пакуль яго тут будуць радасна вітаць і паслужліва паказваць горад, у расійскай калоніі пакутуе невінаваты чалавек, якога пасадзілі толькі за тое, што ён хацеў тэрытарыяльнага адзінства для сваёй краіны»*.

АФІЦЫЙНА

КДБ: Гэта затрыманне да «справы медыкаў» дачынення не мае

*Учора стала вядома, што Галоўным упраўленнем па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС Беларусі затрымана начальнік упраўлення фармацэўтычнай інспекцыі і арганізацыі лекавага забеспячэння Міністэрства аховы здароўя **Людміла Равуцкая** (на фота).*

Як ужо стала звычайным для Беларусі, затрымана чыноўніца па падазрэнні ў атрыманні хабару, у дачыненні да яе распачата крымінальная справа.

Некаторыя, праўда, паспяшаліся звязаць гэтае затрыманне з так званай «справай медыкаў», якую вядзе КДБ Беларусі. Як вядома, яшчэ ў чэрвені Камітэт дзяржаўнай бяспекі абвясціў, што выкрыў маштабную карупцыйную схему ў сферы аховы здароўя, якая тычыцца закупак медыцынскага абсталявання і лекаў, па справе затрыманы некалькі дзясяткаў чалавек. У іх лік трапілі чыноўнікі, з якімі, безумоўна, у працэсе сваёй работы кантактавала Людміла Равуцкая. Гэта і ўжо былы намеснік міністра аховы здароўя **Ігар Ласіцкі**, і экс-старшыня «Белфармацыі» **Вячаслаў Гніцій**, і былы дырэктар «Белмедтэхнікі» **Аляксандр Шарак,** і іншыя.

Аднак у КДБ Беларусі «Народнай Волі» заявілі, што затрыманне начальніка ўпраўлення фармацэўтычнай інспекцыі і арганізацыі лекавага забеспячэння Міністэрства аховы здароўя да «справы медыкаў» дачынення не мае. «*Гэта затрыманне не звязана з тым расследаваннем, якое вядзе Камітэт дзяржаўнай бяспекі*», – заявіў «Народнай Волі» афіцыйны прадстаўнік КДБ **Андрэй Яраш**.

Дарэчы, ніякіх новых падрабязнасцяў па «справе медыкаў», напрыклад, ці скончана расследаванне ў дачыненні да некаторых падазроных, калі справы будуць перададзены ў суд, прадстаўнік КДБ не паведаміў. «*Пакуль без каментарыяў*», – сказаў Андрэй Яраш.

Што тычыцца затрымання Людмілы Равуцкай, то сярод фармацэўтычнай супольнасці гэтая інфармацыя выклікала як мінімум здзіўленне. Прадпрымальнік, які меў дачыненне да Асацыяцыі міжнародных фармацэўтычных вытворцаў, сказаў «Народнай Волі» наступнае: «*Людміла Андрэеўна спецыяліст вышэйшага класа. Здаецца, яна кіруе ўпраўленнем столькі, колькі існуе Міністэрства аховы здароўя незалежнай Беларусі. Да яе меркавання заўсёды прыслухоўваліся, давяралі ацэнкам, якія яна давала. Гэта затрыманне выклікае толькі здзіўленне...*»

У Міністэрстве аховы здароўя пакуль ніякіх каментарыяў не даюць. Цікава, што мабільны тэлефон Людмілы Равуцкай учора не быў выключаны: ішлі доўгія гудкі, але трубку ніхто не здымаў.

Марыя ЭЙСМАНТ.

СКАЗАНА!

Юрый БОНДАР, міністр культуры:

«Гэта гістарычная падзея!»

Так сказаў міністр культуры, прадстаўляючы ўчора Валянціна Елізар'ева калектыву Вялікага тэатра.

Разам з харэографам і міністрам на сцэну, якая была ўпрыгожана ліловай заслонай з залатымі каралеўскімі лілеямі, падняўся і генеральны дырэктар тэатра Уладзімір Грыдзюшка.

"*Сёння гістарычная падзея ў жыцці галоўнага тэатра краіны – прызначэнне Валянціна Мікалаевіча Елізар'ева на пасаду мастацкага кіраўніка Вялікага тэатра*, – сказаў міністр. – *Мы выдатна ведаем гісторыю, так атрымалася, што Валянцін Мікалаевіч адсутнічаў тут амаль 10 гадоў. Але тым не менш ён вяртаецца, і гэта радасная падзея...*"

(Працяг тэмы – на 6-й старонцы.)

АКЦЫЯ

Валерый Шчукін прайшоў з паломнікамі 16 кіламетраў

Такім чынам 76-гадовы праваабаронца вырашыў падтрымаць "Матчын Рух 328".

Нагадаем, што ў "Матчын рух 328" уваходзяць маці дзяцей, якія асуджаны па артыкуле 328 Крымінальнага кодэкса ("незаконны абарот наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў, іх прэкурсораў і аналагаў"). Яны змагаюцца за змякчэнне пакарання для тых, у каго знайшлі наркотыкі, – зараз іх асуджаюць як распаўсюджвальнікаў.

Не выключана, што актыўнасць гэтых жанчын дала плён, бо Генпракуратура пайшла на невялікія саступкі, заявіўшы, што па некаторых частках артыкула 328 пакаранне будзе зніжана.

"*Днямі і я вырашыў падтрымаць "Матчын Рух 328" і адправіўся разам з жанчынамі ў паломніцкі тур*, – распавёў **Валерый Шчукін**. – *Ішлі з Мінска ад Храма Нараджэння Хрыстова да Мар'інай Горкі – у Храм Аляксандра Неўскага. Са сталіцы выйшлі 15 чалавек, але па дарозе да нас далучаліся іншыя, і ў Мар'іну Горку паломнікаў прыйшло ў два разы больш*".

76-гадовы праваабаронца кажа, што ўзрост не дазволіў яму прайсці ўвесь шлях да Мар'інай Горкі – гэта больш за 60 кіламетраў.

"*У першы дзень прайшоў 7 кіламетраў, а далей мяне везлі на машыне*, – кажа Валерый Шчукін. – *На другі дзень адолеў яшчэ 9 кіламетраў. Праўда, у царкве пасля гэтага ўжо стаяць не мог. А жанчыны маліліся за сваіх дзяцей, за змены ў заканадаўстве "наркатычнага" артыкула. Маліліся за тое, што ім баліць...*"

Віктар ШПАК.

ИЗ ПЕРВЫХ УСТ

Станислав Шушкевич перенес инфаркт

И после шести дней интенсивной терапии в РНПЦ «Кардиология» полетел в Корею.

– Оказывается, я перенес инфаркт на ногах, – *рассказал Станислав Шушкевич «Народной Воле»*. – И те медики, у которых я наблюдался в «лечкомиссии», его не заметили. Но мне повезло – я попал к хорошим докторам в кардиологический центр. И они очень интенсивно меня лечили. Одна капельница длилась семь с половиной часов, представляете, что это такое?

– С трудом…

– А я принял шесть таких…

Очень хороший врач у меня оказался. Такой требовательный, не допускал никаких фокусов с моей стороны! Например, я очень не люблю и не хотел глотать зонд, так доктор мне сказал коротко и ясно: «Не хотите лечиться – нечего сюда переться!» Ну и пришлось глотнуть – а что делать?..

Я почувствовал, что работают профессионалы, я очень благодарен докторам РНПЦ «Кардиология»… Не хочу называть фамилий, потому что боюсь кого-то не упомянуть и обидеть. Благодарен всем врачам РНПЦ «Кардиология», которые меня лечили!

Но эти длительные капельницы для меня были хуже, чем перелет из Москвы в Сеул, который длится восемь часов. На борту самолета тебя кормят, обхаживают, ты можешь вздремнуть…

– А врач был не против, чтобы вы летели в Корею сразу после больничной койки?

– Он предупредил: если ваши показатели здоровья будут в норме, то я скажу, что можно лететь. Если нет – то нет. А дальше – ваше дело, какое решение принять. Но он дал добро на перелет.

– И за сколько вас на ноги поставили?

– За шесть суток. К счастью, обошлось без реанимации.

– А вы совсем инфаркта не почувствовали? Не болело ничего?

– Когда я приехал в РНПЦ на консультацию и доктор взглянул на мою кардиограмму, он сразу спросил: когда вы перенесли инфаркт? И это было сказано так, что я сделал вывод, что любой дурак, посмотрев мою кардиограмму, увидел бы там инфаркт. Но оказалось, что врачи нового шикарного государственного медицинского центра, где я обслуживаюсь, его не увидели…

Врачи сказали, как мне себя теперь вести, выписали рекомендации, лекарства, дали эпикриз на руки. Повторюсь, я им очень признателен!

– Инфаркт у вас был первый?

– Да, тьфу-тьфу, чтобы второй не накликать.

– А в Корею вы летали на международный форум бывших президентов?

– Я был на научно-практической конференции на фирме «Самсунг», нас очень хорошо там принимали в центральном офисе. Было много разных мероприятий, я во всех очень активно участвовал. Было много бывших президентов, премьер-министров и председателей Верховных судов стран Европы и бывшего СНГ.

Меня уже на протяжении 26 лет каждый год приглашают с докладом на конференцию по объединению Кореи. И мне кажется, я уже начинаю в этом что-то понимать.

– Все расходы оплачивает принимающая сторона?

– Понимаете, за счет своей пенсии я не могу даже все необходимые лекарства приобрести! Тем более что я перестал читать курсы лекций в зарубежных вузах – здоровье подводит. Честно говоря, прочесть курс лекций – это гораздо труднее, чем слетать в Сеул и обратно.

– Обратный полет нормально перенесли?

– Как развлечение! Я же очень много летал, восемь лет был сенатором «Люфтганзы»! А чтобы сохранять этот статус, нужно как минимум сто тысяч миль в год иметь налета!

– А что дает этот сенаторский статус?

– Очень много различных преимуществ. Но я ими так и не воспользовался, поскольку меня немного прижало. Хотя мог три раза бесплатно слетать в Австралию и обратно.

– Станислав Станиславович, а как супруга отреагировала, когда узнала, что у вас инфаркт?

– Она у меня кандидат физико-математических наук, но в последнее время, мне кажется, уже и в медицине стала неплохо разбираться. Контролирует меня жестче, чем самый строгий доктор! И заставляет меня очень многое выполнять. И я не сопротивляюсь…

Марина КОКТЫШ.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Арыну Сабаленка не спыніць?

Беларуская тэнісістка ўжо дайшла да паўфіналу на турніры з прызавым фондам 2 мільёны 700 тысяч долараў.

Учора ў кітайскім Ухані Арына практычна без праблем перамагла славачку **Даменіку Цыбулкаву** – 7:5, 6:3, а сёння ў паўфінале згуляе з аўстралійкай **Эшлі Барці**. На пачатку гэтага года тэнісісткі ўжо сустракаліся, і тады перамогу святкавала аўстралійка.

Таму сёння ў Сабаленка не толькі магчымасць аддаць доўг Барці, але і добры шанц папоўніць уласны бюджэт. Прызавы фонд турніру дастаткова вялікі.

Алесь СІВЫ.

РЕЗОНАНС

Курманбек Бакиев владеет сотнями миллионов долларов?

Семья бывшего президента Кыргызстана Курманбека Бакиева (на фото) вывела из страны от 200 до 300 миллионов долларов. Об этом в интервью «Азаттыку» сообщил бывший финансовый советник семьи Бакиевых Евгений Гуревич.

Гуревич считает, что прокуратура Кыргызстана сначала заинтересовалась темой, но затем по неясной причине потеряла к ней интерес. Представители прокуратуры Киргизии приезжали к нему в тюрьму в Алабаму в 2015 году, два дня беседовали с ним о выводе денег, однако до предъявления доказательств дело не дошло.

По словам же генпрокурора Кыргызстана Откурбека Жамшитова, условием предоставления конкретной информации Гуревич выставил пересмотр его дел, по которым он был заочно осужден в общей сложности на 25 лет лишения свободы.

25 июля 2014 года экс-президент Кыргызстана Курманбек Бакиев был приговорен к пожизненному заключению за организацию массового убийства 7 апреля 2010 года. В Минск неоднократно приходили запросы с требованием выдать беглого экс-президента для того, чтобы он предстал перед киргизским правосудием.

Паспорт гражданина Беларуси Курманбеку Бакиеву выдали в августе 2010 года. Бакиев говорил, что с 2010 года является гражданином Беларуси и потому считает невозможной свою экстрадицию в Бишкек, как требует нынешняя официальная власть Кыргызстана – экс-президент объявлен в международный розыск, так как он обвиняется в ряде преступлений, в частности в соучастии в убийстве мирных граждан, а также в злоупотреблении должностными полномочиями.

Катерина МИХАЙЛОВА.

СУПРАЦЬСТАЯННЕ

У Ніны Багінскай дзяржава забірае палову пенсіі

Пенсіянерку працягваюць штрафаваць за ўдзел у акцыях.

72-гадовая **Ніна Багінская** рэгулярна выходзіць на рознага кшталту акцыі пратэсту, праводзіць адзіночныя пікеты і ўдзельнічае ў абароне Курапатаў. Міліцыя кваліфікуе гэта як несанкцыянаваныя мерапрыемствы, і ўжо працяглы час выпісвае жанчыне сталага веку вялікія штрафы, якія ў агульнай суме дасягнулі ўжо фантастычных для пенсіянеркі памераў.

"Я займаюся толькі прыкладнымі падлікамі, і калі яны правільныя, то толькі ў мінулым годзе мне выпісалі штрафаў прыкладна на 35 тысяч рублёў (каля 17.500 долараў), – кажа жанчына. – *А ў гэтым годзе ў асноўным штрафуюць за абарону Курапатаў – выпісваюць ад 30 да 50 базавых велічынь. Таму некалькі тысяч долараў, відаць, ужо таксама назбіралася".*

Са слоў Ніны Багінскай, яна не аплачвае гэтыя штрафы прынцыпова, бо не лічыць, што робіць нешта супрацьзаконнае.

"Калі сталая жанчына выходзіць на вуліцу з бел-чырвона-белым сцягам – гэта злачынства? – задаецца пытаннем Ніна Рыгораўна. – *Таму не плаціла і не збіраюся гэта рабіць. Але, каб хоць нейкім чынам спагнаць з мяне штрафы, з кастрычніка мінулага года кожны месяц дзяржава забірае ў мяне 50 працэнтаў пенсіі. У выніку на рукі атрымліваю толькі 160 рублёў. І штрафы мне выпісваюць значна хутчэй, чым я паспяваю іх кампенсаваць са сваёй невялікай пенсіі".*

Смалявіцкі аддзел прымусовага пакарання справаздаваў таксама прадаць лецішча пенсіянеркі, але на аўкцыёны не прыйшоў ніводны пакупнік.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

СУД!

Экс-кіраўніку выдавецтва Экзархата далі 7 гадоў калоніі, хоць мітрапаліт Павел прасіў адпусціць яго на волю

Уладзіміра Грозава прызналі вінаватым у тым, што ён скраў у царквы два мільярды рублёў. За экс-кіраўніка выдавецтва Экзархата падчас судовага пасяджэння заступіўся мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі, Патрыяршы Экзарх усёй Беларусі Павел. Ён прасіў спыніць крымінальную справу, а самога Уладзіміра Грозава вызваліць з-пад варты.

На абвяшчэнне прысуду прыйшлі блізкія і родныя Грозава, вольных месцаў у зале амаль не было. Сам абвінавачаны трымаўся ўпэўнена, часам усміхаўся – і гэта нягледзячы на тое, што напярэдадні пракурор папрасіў пакарання Уладзіміру Грозаву ў выглядзе 8 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці.

Суд Заводскага раёна Мінска ў выніку прызнаў Грозава вінаватым па ч.4 арт.209 КК (махлярства ў асабліва буйным памеры), ч.2 арт. 231 (Ухіленне ад выплаты мытных плацяжоў), ч.2, 3 арт.426 (Перавышэнне службовых паўнамоцтваў) і прысудзіў да сямі гадоў пазбаўлення волі.

Уладзіміра Грозава затрымалі на мяжы ў снежні 2016 года, калі ён хацеў з'ехаць з краіны. Грозаў – былы сілавік, 16 гадоў праслужыў у царкве, а затым яго абвінавацілі ў крадзяжы грашовых сродкаў. Праваслаўная царква выставіла яму іск у 750 тысяч долараў, але ў першы ж дзень суда адмовілася ад яго.

– Я верай і праўдай служыў Беларускай праваслаўнай царкве. І дзейнічаў толькі з благаслення і распараджэння царквы, усе дзеянні вырваны з кантэксту. Высокі суд, у 2010 годзе прэзідэнт уручыў мне ўзнагароду «За духоўнае адраджэнне». На жаль, са зменай Экзархата знайшліся людзі, якія выставілі маю дзейнасць як непаразуменне. Гэтыя людзі ўжо не працуюць у БПЦ. Мне ставілі ў віну 17 артыкулаў, яны адпалі, потым прыляпіліся, – заявіў Грозаў падчас працэсу і не прызнаваў сваёй віны.

Следства налічыла ўрон у 12 мільярдаў, але падчас судовага працэсу пракуроры прад'явілі новае абвінавачванне. З яго знік арт.210 «Крадзеж у асабліва буйным памеры» і з'явіўся арт.209 «Махлярства», а нанесеная шкода была паніжана з 12 мільярдаў да двух.

– Выглядаю як прыватны жулік, – так пракаментаваў Грозаў новае абвінавачванне і зноў паўтарыў, што ні ў чым не вінаваты.

Каб абараніць экс-кіраўніка выдавецтва Экзархата, у судзе ў якасці сведкі з'явіўся мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі Павел.

– Сёння я ўсё гэта ацэньваю зусім па-іншаму… Сёння я разумею, што ўсе, хто супраць яго пісаў, гэта былі зайздроснікі, – казаў ён тады.

Прысуд не ўступіў у законную сілу і можа быць абскарджаны.

Кацярына БАРЫСЕВІЧ. *(Tut.by.)*

ПОЗДРАВЛЯЕМ!

Мечиславу Грибу – 80 лет!

25 сентября 1938 г. в деревне Савичи Дятловского района Гродненской области родился Мечислав Иванович Гриб.

С 1959 года М.И. Гриб – на службе в органах внутренних дел. В 1986 году он уже генерал-майор, начальник управления внутренних дел Витебского облисполкома.

В 1990 году Мечислав Иванович стал депутатом Верховного Совета 12-го созыва, председателем постоянной комиссии по вопросам национальной безопасности, обороны и борьбы с преступностью, членом Президиума Верховного Совета.

С 28 января 1994 г. М.И. Гриб – председатель Верховного Совета Республики Беларусь. В этой должности он 15 марта 1994 г. подписал Конституцию страны.

Это краткие штрихи биографии Мечислава Ивановича Гриба. Еще он – Заслуженный юрист Республики Беларусь, член ЦК Белорусской социал-демократической партии (Грамада). После внезапной кончины Д.Карпенко он возглавил неформальный теневой кабинет политической оппозиции «Национальный исполнительный комитет».

М.И. Гриб не боялся трудностей и опасностей. После назначения на должность «главного милиционера» Витебской области возглавил группу по поиску сексуального маньяка-убийцы и в конце концов раскрыл это серийное преступление. В 2006 году он руководил избирательным штабом кандидата в президенты от БСДП (Грамада) Александра Козулина и вместе со своими сподвижниками прошел через многие испытания.

Я лично знаком с Мечиславом Ивановичем еще со времен работы в Конституционном суде и хотел бы отметить некоторые моменты, которые запомнились. Первое: храню как бесценную реликвию экземпляр Конституции 1994 г. с автографом М.И. Гриба. С тех пор остался верен этой Конституции и своей Присяге, произнесенной с трибуны Верховного Совета. Второе: подтверждаю, что М.И. Гриб до последних дней на посту председателя Верховного Совета отстаивал принцип законности. В частности, он направил в Конституционный суд порядка 20 предложений о проверке президентских указов. Правда, суд проявлял нерешительность и откладывал эти предложения в «долгий ящик».

Третье: мне довелось общаться с М.И. Грибом в зарубежных поездках, на конференциях, в личных беседах, и я убедился в том, что это – человек с большими умственными задатками, с положительными качествами и огромной силой воли. Он многое пережил на своем пути, В этом году перенес несколько сложных операций. И, несмотря на все трудности, он – в строю и в хорошей форме.

В эти сентябрьские дни хочется пожелать Мечиславу Ивановичу крепкого здоровья, хорошего настроения, новых свершений и долголетия! У нас впереди еще много дел, и ваш опыт и советы пригодятся при обустройстве новой Беларуси.

Михаил ПАСТУХОВ,
судья Конституционного суда Республики Беларусь первого состава (апрель 1994 – январь 1997 гг.)

СІТУАЦЫЯ

Без роднага кута…

Гэта гісторыя пра гродзенца, які нарадзіўся і пражыў больш за 50 гадоў у прыватнай хаце над Нёманам, а зараз застаўся без жылля і ездзіць на заробкі за мяжу, бо не мае куды вярнуцца.

Спадчына з 1880 года

Ігар Шэшка нарадзіўся ў 1967 годзе і дагэтуль зарэгістраваны ў Гродне па адрасе: вуліца Мелавыя горы, 14. Дом, дзе ён нарадзіўся і вырас, быў пабудаваны ў 1880 годзе, і да 1991 года лічыўся на балансе Гродзенскага лясгаса. Гэта была звычайная драўляная хата без выгод, але стаяла яна над Нёманам у прыгожым месцы, у двары знаходзіліся гаспадарчыя пабудовы і невялікі ахайна дагледжаны гародчык з гароднінай і садавінай. Тут ён жыў спачатку са сваімі маці, бабуляй і братам, потым толькі з маці, а яшчэ пазней адзін.

У 1991 годзе Гродзенскі лясгас бязвыплатна перадаў дом Ігару Шэшку, паколькі будынак знаходзіўся *"ў стане нулявога рэштакавага кошту"*. У 1996 годзе ўжо сам спадар Ігар звярнуўся ў "Гроднаграмадзянпраект" з просьбай распрацаваць праектную дакументацыю на падвядзенне ў дом вады і каналізацыі. І яна была распрацавана, дакументы дагэтуль знаходзяцца ў гаспадара.

У 2010 годзе Ігар Шэшка атрымаў на рукі ведамасць тэхнічных характарыстык домаўладання, якая была складзена спецыялістам Гродзенскага агенцтва па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры. У ёй дакладна апісваўся стан дома і гаспадарчых забудоў.

Аднак драўляная хата 1880 года пабудовы, якую бязвыплатна перадаў лясгас Шэшку, была не проста старой, але пажаранебяспечнай, патрабавала капітальнага рамонту. Як працуючы знесці і збудаваць на гэтым месцы новую, але сродкаў на гэта папросту не было.

У 1998 годзе адзін з гаспадарчых будынкаў – былы хлеў – давялося пераабсталяваць у летнюю кухню. Гаспадар умацаваў фундамент, сцены, дах, сюды была падведзена вада. Урэшце ў гэты будынак можна было перабрацца і жыць.

Аднак толькі ў 2013 годзе, гэта значыць праз 15 гадоў пасля таго, як хлеў перапрацавалі ў летнюю кухню, Шэшка атрымаў на рукі дакумент, які пацвярджаў ягоныя правы на ўладанне домам, перададзеным яму ва ўласнасць Гродзенскім лясгасам.

У 2014 годзе мясцовыя ўлады афіцыйна замацавалі за Ігарам Шэшкам у пажыццёвае валоданне зямельны надзел плошчай 0,1500 га для абслугоўвання домаўладання. Гарвыканкам, які выдаў Шэшку гэтую паперу, не мог не ведаць тады, што дом 1880 года пабудовы знаходзіцца ў аварыйным стане, а летняя кухня – гэта паўнавартасны будынак, уцеплены, з дахам, падведзенай вадой.

Браць крэдыт і будавацца

У 2015 годзе Ігар Шэшка звярнуўся з заявай у адміністрацыю Ленінскага раёна Гродна з тым, каб яму дазволілі давесці летнюю кухню да стану жылога памяшкання і аформіць усе неабходныя дакументы на гэтую забудову як на жылы дом, а драўляны дом 1880 года, які знаходзіўся ў аварыйным стане, знесці.

У выпадку адмовы Шэшка прапанаваў уладам, паколькі дом 1880 года быў непрыдатны для жылля, прадаставіць яму кватэру ўзамен на домаўладанне.

Нягледзячы на мэтазгоднасць просьбы, адміністрацыя Ленінскага раёна не дазволіла Шэшку давесці летнюю кухню да стану жылога памяшкання, а стары пажаранебяспечны дом 1880 года знесці.

Незадаволеная засталася і другая просьба: выдзеліць кватэру замест домаўладання. І пры гэтым адміністрацыяй не быў узяты пад увагу той факт, што ніякага іншага жылля, акрамя дома 1880 года пабудовы, які знаходзіўся ў аварыйным стане, Шэшка не мае.

А яшчэ ў адказе з адміністрацыі Ленінскага раёна сцвярджалася, што на зямельным участку, які належыць Шэшку, ім жа *"самавольна распачата будаўніцтва з газасілікатных блокаў"*. Перароблены пад летнюю кухню хлеў чыноўнікі палічылі самабудам.

Адзінае, чаго не было ў адказе ад чыноўнікаў, – тлумачэння, дзе і як жыць Шэшку, калі дом, якому ледзь не паўтара стагоддзя, у аварыйным стане, а летнюю кухню нельга давесці да стану жылёвага памяшкання і зарэгістраваць. Праўда, трохі пазней з адміністрацыі прыйшоў яшчэ адзін ліст, у якім Шэшку інфармавалі, якім чынам можна атрымаць дзяржпадтрымку ў выглядзе льготнага крэдытавання на набыццё кватэры, будаўніцтва якой вядзецца па дзяржзаказе. Такім чынам, адміністрацыя Ленінскага раёна па сутнасці прапаноўвала аддаць ёй прыватнае домаўладанне над Нёманам бясплатна, а ўладальніку браць крэдыт і будавацца.

2016 год: за старой хатай – дыхтоўная летняя кухня.

2018 год: тое, што засталося ад роднага кута.

Паўторныя просьбы засталіся незадаволенымі

Шэшка паўторна звярнуўся ў адміністрацыю Ленінскага раёна, з тым каб была задаволена яго ранейшая просьба: дазволіць давесці летнюю кухню да стану жылога памяшкання і аформіць усе неабходныя дакументы на гэтую забудову як на жылы дом, а драўляны дом 1880 года пабудовы, які знаходзіўся ў аварыйным стане, знесці альбо прадаставіць яму кватэру ўзамен на домаўладанне. Паўторная просьба зноў засталася незадаволенай.

Праўда, гэтым разам чыноўнікі дапісалі, што Шэшка мае права выконваць рамонтныя работы свайго дома, з тым каб ён адпавядаў нормам тыпавых спажывецкіх якасцяў. Але, паводле слоў гаспадара домаўладання, такі адказ выглядаў папросту здзекам з яго, паколькі чыноўнікам адпачатку было зразумела, што дом, пабудаваны ў 1880 годзе, рамонту не падлягае.

З чарговай скаргай Шэшка звярнуўся ў Гродзенскі гарвыканкам, але і адказ гарадскіх улад нічым не адрозніваўся ад таго, што яму напісалі з адміністрацыі Ленінскага раёна. У дадатак чыноўнікі Гродзенскага гарвыканкама загадалі чыноўнікам адміністрацыі Ленінскага раёна разабраць самавольна ўзведзеную пабудову і ў тэрмін паведаміць аб выкананні.

Суд заняў бок гродзенскіх чыноўнікаў

У гэты час, не маючы рэальнага месца жыхарства, Ігар Шэшка выехаў на працу за мяжу. Ягоную летнюю кухню, у якой можна было жыць, улады знеслі разам з дашчаным хлеўчыкам. Засталася толькі напаўразваленая драўляная хата, у якую небяспечна ўваходзіць, а таксама маленькі цагляны хлеўчык, які разбураецца на вачах.

Даверaная асоба Шэшкі **Віктар Андрэеў** распавёў, што ўлады, калі зносілі летнюю кухню, нічога не паведамілі аб гэтым ні гаспадару, ні яму, хаця ведалі аб тым, што ён з'яўляецца даверанай асобай уласніка домаўладання, і мелі ўсе яго кантакты.

"Пасля таго як летняя кухня была знесена, зніклі і будматэрыялы, якія там знаходзіліся. Шэшка набываў іх з мэтай адрамантаваць кухню", – распавядае Андрэеў.

Ён таксама ставіць пад сумнеў правамоцнасць вок аддадзенага загада на знос пабудовы. У прыватнасці, Андрэеў аргументуе гэта тым, што Гродзенскі гарвыканкам, выдзяляючы Шэшку яшчэ ў 2014 годзе надзел зямлі для абслугоўвання домаўладання, ведаў, што на тэрыторыі не было ніякіх самавольна ўзведзеных будынкаў, а знаходзіліся толькі тыя, якія значыліся ў ведамасці тэхнічных характарыстык, якая, дарэчы, складалася ў 2010 годзе.

Андрэеў пераканаты, што калі б у той час такія будынкі былі, то рэакцыя на іх з'яўленне праявілася б адразу. Але іх, паводле слоў Андрэева, не было, і пазней яны не з'явіліся. Хлеў папросту быў перапрацаваны ў летнюю кухню, якая стала прыдатнай для таго, каб там мог жыць чалавек. Але ніхто з чыноўнікаў не хацеў пагледзець у ведамасць тэхнічных характарыстык, каб пераканацца, што ніякага самавольнага будаўніцтва на тэрыторыі домаўладання не вялося.

Чарговую скаргу Ігар Шэшка накіраваў на імя старшыні аблвыканкама, апісаўшы ў ёй усё, што адбылося з ім і ягоным домаўладаннем, а ў адказ атрымаў ужо знаёмы тэкст, які знаў з лістоў адміністрацыі Ленінскага раёна і Гродзенскага гарвыканкама.

Ігар Шэшка пасля гэтага звярнуўся ў суд. Разгляд справы адбываўся без яго, паколькі ён працаваў за мяжой, суд заняў бок гродзенскіх чыноўнікаў.

На тле ўсіх гэтых падзей цікавым выглядае факт, што ў 2017 годзе Віктара Андрэева, прадстаўніка Шэшкі па даверанасці, адшукалі работнікі "Спецаўтагаспадаркі" і паставілі перад фактам, што домаўладальнік па адрасе Мелавыя горы, 14 мусіць заключыць з імі дамову на вываз смецця. Дамову са згоды Шэшкі Андрэеў заключыў. І, хоць ніякага смецця на сваім домаўладанні гаспадар не пакідае, ён кожны месяц дасылае з-за мяжы грошы, каб аплачваць паслугі, якія ніхто яму не аказвае.

Ліст да Лукашэнкі як апошняя надзея

Чарговы зварот Шэшка напісаў на імя Аляксандра Лукашэнкі. Да ліста кіраўніку дзяржавы прыклаў здымкі свайго домаўладання да 2016 года і цяперашнія, дзе на месцы будынкаў домаўладання (летняй кухні і дашчанага хлява) парос бур'ян, дзікі хмызняк і трава.

Віктар Андрэеў, прадстаўнік Шэшкі па даверанасці, кажа, што домаўладальнік і зараз знаходзіцца за мяжой, бо папросту не мае куды вярнуцца.

"Уявіце сабе сітуацыю: чалавек зарэгістраваны па адрасе, але не мае дзе жыць, – распавядае Андрэеў. – Вось у такой сітуацыі зараз знаходзіцца і Шэшка. Яму хочацца вярнуцца дамоў, але куды? Усе спадзяванні на тое, што ў Адміністрацыі Прэзідэнта сумленна ва ўсім разбяруцца".

Міхал КАРНЕВІЧ.

ДЫЯЛОГІ

Міхась СКОБЛА – Павел БЕРАГОВІЧ

«Беларусь – далёка не рай зямны, але гэта краіна, дзе дыхаецца лягчэй»

Расійскі бізнесмен Павел Бераговіч – заўжды жаданы госць у Беларусі. Колькасць падтрыманых ім культурніцкіх праектаў ужо ідзе на дзясяткі. Адных толькі штогадовых літаратурных прэмій пры яго дапамозе заснавана тры – імя Максіма Багдановіча (для маладых літаратараў), імя Цёткі (за творы для дзяцей), імя Карласа Шэрмана (для перакладчыкаў). А яшчэ створаны ім фонд «Вяртанне» аднаўляе старадаўні маёнтак у мястэчку Падароск, дзе плануецца адкрыць музей ліцвінскай шляхты. Якія сцежкі прывялі ўральскага хлопца на беларускі шлях – Павел расказаў у рэдакцыі «Народнай Волі».

«На школьных дэманстрацыях я заўсёды выбіраў несці сцяг Беларусі»

– Павел, вы падтрымліваеце выданне беларускіх кніг, з вашым чынным удзелам заснаваны тры літаратурныя прэміі, дзякуючы вам шмат што адбываецца ў беларускай прасторы. Але сам вы – рускі, нарадзіліся на Урале. Здаецца, толькі бабуля ў вас была беларуска?

– Так, беларуская лінія майго радаводу ідзе ад бабулі па маці – Ірыны Фёдараўны Бераговіч, якая нарадзілася ў 1911 годзе ў вёсцы Варкі каля Чашнікаў. Яна мяне фактычна і выхавала, бо бацькі працавалі з раніцы да вечара. Дзед быў родам з Валагодчыны і ў канцы 1920-х гадоў прыехаў у Беларусь служыць у чыгуначных войсках. Расказваў, што хадзіў з вайсковай часці ў Варкі па самагонку. Там і пазнаёміўся са сваёй будучай жонкай, яны пабраліся шлюбам. Бабуліна сям'я жыла вельмі бедна. Малая Ірына нават школу вымушана была кінуць. Справа ў тым, што ў школьнай печцы не было чым паліць, і адміністрацыя збірала дровы з вучняў. І вучні насілі па чарзе. А ў Бераговічаў у саміх тых дроў не было. Бабуля адвучылася тыдні тры ў першым класе, і прыйшла яе чарга несці дровы. А іх няма. І настаўнік выправіў яе з класа. Больш бабуля ў школу не хадзіла. Распісацца толькі ўмела.

– А як вашы дзед з бабуляй трапілі на Урал?

– Дзед усё жыццё працаваў на чыгунцы. Перад самай вайной яны з бабуляй пераехалі ў Карэлію, у Петразаводск. А калі пачалася вайна, дзеда прызвалі на фронт, дзе ён неўзабаве быў цяжка паранены, яго камісавалі. І яны былі эвакуіраваны на Урал. Дзе я і нарадзіўся ў 1968 годзе – у горадзе, які цяпер называецца Снежынск, а за савецкім часам быў Чалябінскам-70, закрытым цэнтрам атамнай прамысловасці. Там працавалі мае бацькі. Калі мне споўнілася тры гады, мы пераехалі ў Свярдлоўск, і ўсё маё далейшае жыццё было звязана з гэтым горадам.

– Дык адкуль у вас з'явілася цікавасць да Беларусі? Ад бабулі?

– Бабуля размаўляла са мной па-руску, але з вельмі моцным беларускім акцэнтам. Гаварыла, напрыклад: *калідор*. Памятаю, калі нешта малаверагоднае чула па тэлевізары, то адгукалася: «*Ай, выдумляюць рознага чорта!*». Гэта было першым штуршком да разумення, што я хоць з Урала, але не зусім уралец.

– І ў якім узросце «не зусім уралец» адчуў свае беларускія карані?

– Калі быў курсантам ваеннага вучылішча. Школьнікам я, вядома ж, ведаў, што ёсць саюзныя рэспублікі, але чамусьці думаў, што там жывуць такія ж людзі, як і ў Свярдлоўску, і размаўляюць усе па-руску. Ведаючы пра Беларусь трохі больш ад бабулі, я на школьных дэманстрацыях заўсёды выбіраў сцяг Беларусі. І хоць гэта быў сцяг савецкай Беларусі, мне было прыемна несці менавіта яго. Але тады я ўсё роўна думаў, што ўсе рэспублікі аднолькавыя. І толькі ў ваенным вучылішчы ў 1985 годзе я ўпершыню пабачыў, што ў СССР жывуць розныя народы. Там вучыліся і ўкраінцы, і беларусы, і туркмены... І калі я ўжо служыў маладым лейтэнантам, то таксама атрымліваў першыя ўрокі нацыянальнага выхавання. Найперш ад украінцаў. Мяне заўсёды здзіўляла, з якой павагай яны ставяцца да сваёй радзімы. Вядома ж, савецкае войска было і школай інтэрнацыяналізму, але, як гэта ні парадаксальна, менавіта там можна было ўбачыць, што савецкая імперыя складаецца з розных, не падобных між сабой, народаў.

«Беларускую мову вывучаў па лістах Барадуліна і Быкава»

– А дзе вы ўпершыню пачулі беларускую мову?

– У тым жа ваенным вучылішчы, дзе займаліся хлопцы з Дзятлава, з Мінска, з Баранавічаў, з Ліды. Помню, я тады адчуваў, што яны сапраўдныя беларусы, а я проста маю нейкае дачыненне… Потым, калі я пакінуў войска і пачаў займацца бізнесам, то мая сувязь з Беларуссю амаль страцілася. Яна аднавілася выпадкова, калі я ў сецціве пачаў раз-пораз трапляць на нейкія беларускія сайты. Паступова паспрабаваў чытаць беларускія кнігі, якія мне дасылалі па маёй просьбе. Першай маёй беларускай кнігай быў зборнік перапіскі Васіля Быкава і Рыгора Барадуліна «Дажыць да зялёнай травы», укладзены Сяргеем Шапранам. Дарэчы, ён – выдатны даследчык і проста не можа нешта зрабіць кепска. Імя Шапрана на вокладцы кнігі – гэта ўжо гарантыя якасці. Так што мову мне прыйшлося вывучаць па лістах Барадуліна і Быкава…

– То ў вас быў самы незвычайны буквар! Наўрад ці нехта яшчэ вывучаў беларускую мову па лістах, хай сабе і такіх выдатных пісьменнікаў, як Быкаў і Барадулін.

– Так, па лістах і вершах. І калі я пабачыў, што трэць тэкстаў проста не разумею, то папрасіў, каб мне даслалі руска-беларускі слоўнік. Але ён таксама не вельмі дапамог. А загаварыць па-беларуску я паспрабаваў толькі ў 2010 годзе, калі ўпершыню прыехаў у Беларусь па запрашэнні Уладзіміра Арлова. Спачатку ён мяне праз слова папраўляў... Мне і цяпер бракуе моўнай практыкі. Калі прыязджаю ў Беларусь, гляджу «Белсат» і слухаю радыё – вось і ўся мая школа.

«У музеі шляхты будзе адбывацца своеасаблівае пасвячэнне ў беларусы»

– Некалькі гадоў таму вы набылі старую сядзібу ў Падароску на Ваўкавышчыне, якую мяркуеце аднавіць. Ці штосьці там ужо робіцца?

– Шмат часу давялося затраціць на ўзгадненне праекта з Міністэрствам культуры, з мясцовымі ўладамі. Бо сядзіба ў Падароску – гісторыка-культурная каштоўнасць II катэгорыі. І цяпер нарэшце мы распачалі будаўнічыя работы. Ужо да зімы плануем скончыць кавярню і сувенірную краму. Прычым крама і кавярня будуць мець такі шляхецкі накірунак.

– А чаму вы выбралі менавіта Падароск? Усё ж 250 кіламетраў ад сталіцы.

– Сядзіба ў Падароску някепска захавалася ў параўнанні з іншымі. Паводле зацверджанай у Мінкульце канцэпцыі, мы павінны зрабіць сваю працу за некалькі этапаў. Падароск – невялікае мястэчка паміж Ружанамі і Ваўкавыскам. Калі едзеш па гэтай дарозе, то няма дзе спыніцца, каб папіць кавы і адпачыць. Таму найпершая мэта – зрабіць на тэрыторыі сядзібы пункт прыдарожнага сэрвісу. Наступны этап – пабудаваць невялікі гатэль. А трэці і апошні этап – музей шляхты.

– Такіх у Беларусі, здаецца, яшчэ няма. А якім той музей бачыцца вам у далёкасяжных марах?

– Спадзяюся, што гэта не вельмі далёкасяжныя мары. Можна было б зрабіць у Падароску музей гісторыі сядзібы, тых людзей, якія там жылі. Але гэта не зусім тое, што я хачу. Мне здаецца, што беларусам не хапае ведаў пра шляхту. Шляхта ў Беларусі і сёння выглядае як нейкая чужая з'ява, больш характэрная для Польшчы ці Літвы. Вось я і хачу паказаць у музеі, што шляхта – эліта грамадства. І пакуль мы ўсе не зразумеем, што шляхта – гэта таксама беларускі народ, датуль нас не пакіне адчуванне ўласнай непаўнацэннасці. Як там у савецкіх падручніках пісалі: беларусы – сялянскі народ, прыгнечаны панамі-чужынцамі, і г.д. Але гэта не так. Беларуская шляхта існавала. Возьмем, напрыклад, такія прозвішчы, як Валовічы, Абуховічы, Сапегі, Радзівілы. Гэта ж мясцовага паходжання людзі. Яны нарадзіліся на беларускай зямлі, яны заўсёды разглядалі сябе асобна ад той жа Варшавы (калі браць перыяд Рэчы Паспалітай), змагаліся за свой Край са зброяй у руках. І таму заслугоўваюць нашай удзячнай памяці.

– Я нядаўна пабываў у Нясвіжы, у адноўленым радзівілаўскім палацы. Прызнацца, ягоная раскоша неяк мяне агаломшыла. Гетманская зала, паляўнічая зала, дубовая мэбля…

– Музей шляхты ў Падароску не будзе установай, дзе стаяць шафы з экспанатамі. Я хачу, каб ён даваў першы штуршок наведнікам – самім шукаць сваю гісторыю. Мне хочацца, каб у будучым музеі адбывалася своеасаблівая ініцыяцыя чалавека, ягонае пасвячэнне ў беларусы. Каб чалавек, трапіўшы ў музей, апынаўся пад інфармацыйным, эмацыйным уздзеяннем і адчуў штосьці новае ў сабе, задумаўся пра тое, хто ён, што ён робіць у гэтай краіне. Каб ён увогуле адчуў Беларусь як сваю краіну. Я разумею, што гэта гучныя словы, але менавіта такім мне бачыцца музей шляхты.

– А вы не баіцеся, што такі музей можа камусьці ў Беларусі не спадабацца? Прыедзе які-небудзь чыноўнік і звінаваціць вас у перакручванні гісторыі.

– Нават калі дзяржава той музей у мяне забярэ, то не спаліць жа яна і не ўзарве тую сядзібу. Сядзіба ў Падароску налічвае ўжо 500 гадоў. Яна перажыла войны, паўстанні, каралёў, расійскіх імператараў, фашыстаў, камуністаў – перажыве і ўсіх іншых.

– Вашым «букваром» стала перапіска Быкава з Барадуліным. А чым вы сёння пашыраеце свой беларускі светапогляд?

– Найперш чытаннем кніг. З задавальненнем чытаю гістарычную і краязнаўчую літаратуру. Цяпер вывучаю выдатнае даследаванне Адама Мальдзіса «Як жылі беларусы ў XVIII стагоддзі». Зрэдку слухаю беларускія песні. Мне вельмі падабаецца гурт Vurai Сяргея Доўгушава. Таксама гурт Shuma слухаю рэгулярна, Лявона Вольскага (праўда не ўсё мяне ў яго творчасці захапляе, але ёсць песні проста выдатныя).

– Ужо гадоў восем з вашай падтрымкай існуе Літаратурная прэмія «Дэбют» імя Максіма Багдановіча, якую атрымліваюць маладыя літаратары, аўтары першых кніжак. Ці сочыце вы за далейшым лёсам «сваіх» лаўрэатаў?

– Па меры магчымасці. Мне вельмі прыемна, што ўсе яны адбыліся ў літаратуры. Напрыклад, адну з першых прэмій за прозу атрымаў Віктар Марціновіч. Нядаўна выпусціла сваю другую кнігу Юлія Шарова. На слыху імёны Уладзя Лянкевіча, Андрэя Адамовіча, Міхала Бараноўскага…

– Ніводзін лаўрэат вас не расчараваў?

– Ніводзін. Праўда, я лічу сябе малакампетэнтным у літаратуры чалавекам. Каб атрымаць нейкі досвед, застаюся ў журы «Дэбюту». Мне проста цікава слухаць, як старэйшыя літаратары абмяркоўваюць творы маладых. Помніцца, як Генадзь Мікалаевіч Бураўкін ледзь не ўчыніў як сябра журы дэмарш. Бо ў творах аднаго з нашых лаўрэатаў, Андрэя Адамовіча, сустракалася нецэнзурная лексіка. І Бураўкін не мог гэтага прыняць. Дзякуй Богу, усё скончылася добра, ён урэшце пагадзіўся з рашэннем журы.

«Укладанне грошай у беларускую культуру – справа не марная»

– Павел, каб нашы чытачы больш пэўна ўяўлялі сабе заслугі Бераговіча-мецэната, я проста пералічу здзейсненае з вашай дапамогай. Найперш штогадовыя прэміі – тры імя Багдановіча (кожная – па 2000 долараў), дзве імя Цёткі (па 2000 долараў пісьменніку і мастаку), прэмія для перакладчыкаў імя Карласа Шэрмана (пераможца атрымлівае таксама 2000). Далей – два тамы бесцэнзурнага Васіля Быкава, пасмяротныя кнігі Рыгора Барадуліна і Генадзя Бураўкіна, вялікая кніга «Айчына: маляўнічая гісторыя ад Рагнеды да Касцюшкі» Уладзіміра Арлова і Паўла Татарнікава, музычны конкурс «Заспявай.by», шыкоўны англійскамоўны фаліянт «Вялікае Княства Літоўскае» таго ж Арлова, «Падарожжы дылетанта» Юрыя Жыгамонта… Але, перш чым выдаткаваць на нейкія праекты грошы, іх жа неабходна зарабіць. Можаце расказаць пра свой бізнес?

– Мушу толькі ўдакладніць, што пералічаныя вамі праекты – заслуга не асабіста мая, а фонду «Вяртанне». Што да бізнесу, то мы з сябрамі пачалі ім займацца на пачатку 1990-х гадоў. Спачатку гэта быў бізнес, звязаны з прыватызацыяй і стварэннем фондавага рынку. Наша кампанія існуе і цяпер, я там не аперацыйны кіраўнік, не дырэктар, але ўваходжу ў назіральную раду. Мы займаемся стратэгічнымі пытаннямі развіцця бізнесу. А кампанія займаецца абсталяваннем для энергетычных прадпрыемстваў, будаўніцтвам ліній электраперадач, трансфарматарных падстанцый.

– На будаўніцтве Астравецкай АЭС вам не знайшлося працы?

– Там працуюць нашы партнёры, з якімі мы вельмі шчыльна супрацоўнічаем. У нас некалькі прадпрыемстваў на Урале – частка ў Екацярынбургу, частка на Паўднёвым Урале. Ёсць прадпрыемствы ва Украіне, у еўрапейскіх краінах.

– А чаму вы ўсё ж вырашылі ўкладаць грошы туды, адкуль яны не вяртаюцца? У бізнесоўцаў гэта, здаецца, не прынята.

– Ну, не ўсё так безнадзейна выглядае. Укладанне грошай у беларускую культуру – справа не марная. Пры пэўных абставінах нават можна разлічваць на тое, што грошы вернуцца. Так, беларуская справа таксама можа быць прыбытковай. Для мяне гэта даўно вырашана: калі я магу дапамагчы пашырыць беларускую прастору, то я павінен гэта рабіць. Тая ж прэмія «Дэбют» – падтрымка маладых пісьменнікаў, яна даецца за першую кнігу, выдадзеную па-беларуску. Як там далей іх лёс складзецца – залежыць ад іх саміх. А наша задача – падтрымаць творцаў на пачатку шляху.

– У «Фэйсбуку» я часам бачу вашага сына ў бел-чырвона-белай бейсболцы. А ён ужо неяк нацыянальна вызначыўся?

– Пакуль што сын дакладна ведае, што бацька ягоны – беларус. Ён бачыць, што я чытаю беларускія кніжкі, час ад часу пытаецца ў мяне пра нешта. Я не прымушаю яго размаўляць са мною па-беларуску, не праводжу з ім урокаў беларускай мовы. Але калі ён пераканаецца, што беларуская справа мяне шчыра захапляе, то і яму будзе гэта цікава. Сын ужо падлетак, пачынае разумець, што да чаго. Я звярнуўся да беларушчыны, калі мне быў 41 год, думаю, у яго гэта адбудзецца значна раней. З цягам часу сын, спадзяюся, мяне падтрымае. А жонка мяне ўжо цяпер падтрымлівае.

«Расія была і застаецца імперыяй, і гэта накладае моцны адбітак на людзей»

– Ваша сям'я жыве ў Таліне. А чаму для пражывання вы выбралі сталіцу Эстоніі?

– Гэта было даволі складанае рашэнне, якое я прымаў даволі доўга. Мне вельмі не падабаецца тое, што сёння адбываецца ў Расіі, у якім кірунку ўсё ідзе. Праўда, я не раблю ніякіх радыкальных крокаў, езджу ў Расію – там жывуць мае бацькі, сястра, сябры, там мой бізнес. А Талін узнік выпадкова. Там жыве мой даўні сябар па ваенным вучылішчы, ён мяне і ўгаварыў. Спачатку ў Эстонію пераехала сям'я, а за ёю і я. Гэта адбылося ў 2007–2008 гадах.

– А ў Мінск на сталае жыхарства перабрацца жадання няма?

– Гэта даволі складана зрабіць. У Таліне ў нас дом, там вучыцца сын, жонка там, праца там. Зрэшты, я не бачу вялікай розніцы паміж Расіяй і Беларуссю. Ну хіба заўважаецца адрозненне ў менталітэце. Расія ўсё ж была і застаецца імперыяй, і гэта накладае моцны адбітак на людзей. У Беларусі нічога падобнага няма, тут стасункі наладзіць прасцей. Але, па вялікім рахунку, сістэма там і тут працуе аднолькава. Таму я і выбраў для жыцця Еўрасаюз.

– Вы больш за сорак гадоў пражылі ў Расіі. Ці можаце растлумачыць, што такое «русский мир», якому цесна на абшары ад Сахаліна да Калінінграда?

– Паспрабую растлумачыць. Нядаўна мне трапілася на вочы выказванне Пятра Чаадаева, не самага апантанага расійскага імперыяліста. Ён пісаў: «Мы павінны раскінуцца ад берагоў Берынгавай пратокі да Одэра, каб нас прыкмецілі». Разумееце, гэта мегаламанія, гэта як псіхічная хвароба. Можна сказаць, што «русский мир» – гэта дыягназ. Прыгадваецца яшчэ, як у адной з тэлеперадач артыст Юрый Стаянаў распавядаў пра сумесныя гастролі з Міхаілам Жванецкім. Селі яны ў самалёт, і Жванецкі, гледзячы ў ілюмінатар, кажа: «Вялікая краіна Расія. Выйшаў у поле – сеў, пас…ў, прайшоў кіламетр – зноў сеў, прайшоў яшчэ кіламетр – зрабіў тое самае. А Швейцарыя – краіна маленькая: пас…ў – прыбраў». Вось вам адно з тлумачэнняў «рускога мира». Хоць існуюць і іншыя. Хтосьці тлумачыць імкненне пашыраць тэрыторыі кампліментарна: маўляў, рускія заўсёды імкнуліся сысці ад сваёй дэспатычнай улады, таму ўцякалі ад Масквы ўсё далей і далей. Жыць на адным месцы і ўдасканальваць яго рускім нецікава. Таму і бардак па ўсёй краіне. Да таго ж у Расіі хлусня проста ўзведзена ў абсалют. Прычым усе ведаюць, што ўлада хлусіць, і ўсіх гэта задавальняе, ніхто не пярэчыць. Для мяне такое стаўленне да жыцця проста незразумелае. Таму мы і з'ехалі з Расіі, я там проста не магу жыць.

– Але вы застаяцеся расійскім грамадзянінам. Душой, наколькі я зразумеў, вы даўно ў Беларусі. А ці няма ў вас намеру прыняць беларускае грамадзянства?

– Прызнаюся: ёсць такая думка. Шукаючы ў архівах звесткі па сваім радаводзе, я думаю, што яны мне могуць спатрэбіцца – пры атрыманні беларускага грамадзянства. Ёсць у мяне пэўная жыццёвая праграма, і беларускі пашпарт у ёй значыцца. Магчыма, ён некалі заменіць мой расійскі пашпарт. Цяпер я працягваю расшукваць дакументы, датычныя маёй беларускай бабулі. Разумею, што Беларусь – далёка не рай зямны, але гэта краіна, у якой я адчуваю сябе ўтульна і дзе мне ўсё ж дыхаецца лягчэй.

ДАВЕДАЧНАЕ БЮРО

На пытанні чытачоў адказвае старшыня Пухавіцкай раённай арганізацыі ГА «Беларускае таварыства абароны правоў спажыўцоў» Васіль ВАЛАСЮК.

Згубілі зараднае прыстасаванне

Аддалі ў рамонт планшэт разам з зарадным прыстасаваннем. Пасля рамонту планшэт аддалі, але без зараднага. Сказалі, што, маўляў, яго і не было. Што рабіць?

Аляксандр ВЫШЫНСКІ, г.Полацк.

– Заяўляйце прэтэнзію на майстэрню з патрабаваннем вярнуць зараднае прыстасаванне. Уважліва праглядзіце квітанцыю, якую вам далі пры здачы тавару. Звычайна там указваецца, у якой камплектацыі быў прыняты планшэт.

На крэсле выцерлася абшыўка

Пяць месяцаў таму набылі крэсла з абіўкай з натуральнай скуры, але зараз яна вельмі моцна выцерлася. Ці можна вярнуць крэсла назад у магазін?

Сямён АБРАМОВІЧ, г.Барысаў.

– Можна, бо ў працэсе выкарыстання тавару праявіліся дэфекты няякаснай афарбоўкі. Гэта вытворчая недапрацоўка.

У ботах, як на лыжах

Набыла на восень боты. Аказалася, што падэшва пластмасавая, ногі слізгаюць па мокрым асфальце. Коўзаюся ў гэтых ботах, як на лыжах. Ці можна вярнуць абутак прадаўцу як тавар неналежнай якасці?

Валянціна ГРЫНЕВІЧ, г.Жодзіна.

– Так, боты можна замяніць. Але ў гэтым выпадку спажыўцу, думаю, лепей забраць грошы.

Забыліся пра прынтар?

Аддаў прынтар у рамонт паўтара месяца таму, але да гэтага часу яго не адрамантавалі. Ці ёсць нейкі максімальны тэрмін на ліквідацыю недахопу?

Андрэй ЛАБКОВІЧ, Гродна.

– На рамонт адводзіцца тэрмін у 14 дзён. Зараз вы маеце поўнае права выставіць пісьмовую прэтэнзію з патрабаваннем выканаць рамонт.

Машынка для стрыжкі вырывае валасы

Набыў машынку для стрыжкі валасоў, але не спадабалася, як яна працуе. Мне падаецца, машынка не павінна вырываць валасы пры стрыжцы. Ці можна яе вярнуць назад на працягу 14 дзён?

Віктар ПІНЧУК, г.Вілейка.

– Можна.

Не пашэнціла з гадзіннікам

На рынку набыў кітайскі гадзіннік, а ён ужо праз тыдзень зламаўся. Ці можна вярнуць тавар прадаўцу?

Андрэй ВЛАДЫКА, г.Клімавічы.

– Безумоўна. З касавым чэкам ідзіце да прадаўца і забірайце грошы.

Купілі няспраўную цацку

Радыёкіруемы верталёт, які набылі на рынку, дома ў літаральным сэнсе загарэўся ў паветры. Прынёс на рынак назад, мне сказалі, што такога быць не можа, каб цацка загарэлася… І, натуральна, адмовіліся вяртаць грошы і забіраць сваю «цуд-тэхніку». Што зараз рабіць?

Віталь ПАТУПЧЫК, г.Маладзечна.

– Звярніцеся да экспертаў, яны ўстановяць, чаму загарэўся ваш верталёт. А пасля заключэння ўжо зноў звяртайцеся да таго, хто вам прадаў цацку.

ЖУРНАЛИСТСКОЕ РАССЛЕДОВАНИЕ

Беременность раздора

О небесном и земном

Я искренне хотела защитить женщину, которая за два месяца до декретного отпуска потеряла работу. Рассуждала: как может работодатель, тем более тоже женщина, лишить куска хлеба человека, прекрасно зная, что новую работу на пятом месяце беременности не найти никогда? Меня даже не насторожило поначалу то, что суд Центрального района Минска, в который истица обратилась за защитой своих прав, не нашел ни одной строки, ну ни малейшей возможности в нашем трудовом законодательстве, чтобы стать на сторону будущей матери. Наоборот: внутри, в самом ядре моей человеческой сути, все бунтовало против такого суда. Будущая мать священна! А закон несовершенен, он, в конце концов, не на небесных скрижалях записан. Вот так замахивалась я на божественные высоты в мысленных рассуждениях.

Так-то оно так, но если беременная – не бедная овечка, а животное покрупнее и похитрее, если уж пользоваться этой метафорой? Если женщина «в положении» откровенно пользуется своим положением, требуя платить ей просто за «живот»? В конце концов, беременность не болезнь (если только нет патологии), не инвалидность, не природный изъян, на который надо подавать Христа ради, как юродивым у храма. У будущих матерей кроме прав есть еще и обязанности, если они, конечно, рассчитывают получать полноценную заработную плату до положенного декретного отпуска.

О деликатном

Женщина хорошо за тридцать, не состоящая ни в официальных отношениях, ни в крепком гражданском браке, решает рожать. Ситуация неординарная, хотя сейчас, конечно, социум гораздо мягче реагирует на «живот без мужа», чем, скажем, два поколения назад. Пальцем не тыкают, за спиной не шушукаются: решила – рожай. Технологично. Но могу предположить, что какой бы «эмансипэ» такая беременная ни была, будущее звание «мать-одиночка» лично для нее никогда не зазвучит гордо. От него ей всегда будет зябко, всегда будет веять холодком. И горьким дымком несостоявшихся желаний.

Я не лезла в душу Светланы Лагунович, только запомнила быстро сказанную фразу об отце ребенка: «А наш папа еще раздумывает…» В комнате повисла пауза. Что было сказать в ответ? «Я вам сочувствую»? Бестактно… «Понимаю»? А много ли значит постороннее понимание, когда мужчина, избранник не рядом и не собирается, а на руках долгожданный младенец и любви к нему в твоем сердце – целая вселенная? В то время как меланхоличные отцовские раздумья, признавать дитя или нет, скрежещут по сердцу, как резец по стеклу?.. Можно посочувствовать.

А когда к душевным переживаниям добавляются постоянные мысли-буравчики о материальном… Очень тяжело. Так как Светлана была уволена по статье за прогулы, она потеряла достаточно ощутимую сумму выплат по беременности. И теперь снова собирается в суд, чтобы продолжить борьбу за восстановление на работе. Уверена в своей правоте, планирует записаться на прием к генеральному прокурору Беларуси. Несмотря на шесть заседаний районного суда, которые поставили точку в конфликте, подтвердив законность ее увольнения. Но она, похоже, убеждена, что ее бывшее состояние беременности – это право на абсолютную правоту.

Упорство на грани здравого смысла? Когда беременность как козырь? Что-то явно скрежещет в плавном ходе колеса этой истории…

О начальнице Азаровой

В моей мысленной схеме противоположная сторона этого трудового конфликта до поры до времени иначе как страшным хищником не выглядела. Директор фирмы мне представлялась безжалостным механизмом, которая перемалывает чужие судьбы. Но познакомилась лично и не могла не отметить очевидное: Ирина Дмитриевна – прирожденный лидер, в ней за версту чувствуется деловая хватка, концентрация жизненных сил и профессионализм. Есть такие люди: положительная, конструктивная энергия бьет через край, даже если вы обсуждаете с ними конфликтный узел, который завязался с их участием.

Но всегда ведь хочется стать на сторону слабого. А представить, что начальник – тоже пострадавшая сторона, я не могла. Как это? Любой директор – это же власть. Как ее, власть, может ущемить человек подчиненный, зависимый?

А вот так. Шаг за шагом, петелька за петелькой. Кончается тем, что ты, крутой начальник, доведенный до белого каления высокомерием и наглостью работника, пишешь заявление в милицию с просьбой оградить от оговоров и защитить тебя от любых действий своего подчиненного.

Но начинается-то все сентиментально, почти буколически. К тебе приходят в кабинет и доверчиво сообщают: «Я в положении. Как вы думаете, мне, одинокой, беззащитной, оставлять ребенка? Посоветуйте!» А ты не мать, не подруга, не врач и уж тем более не священник. Ты – начальник. На личные эмоции имеешь право, но до определенного предела: лучше всего, когда в рабочем коллективе климат сухой, деловой. Потому что потом, может статься, любой возглас от сердца тебе поставят в упрек, а то и понесут как аргумент против тебя в судебную инстанцию.

Так и произошло. Да, Ирине Дмитриевне в целом, как она сама подтвердила, не понравились откровения Светланы Михайловны, но против ее беременности она и слова сказать не могла. Это уже отдавало бы цинизмом. Поэтому директор выразила соучастие – как женщина женщине. Но потом, при увольнении, подчиненная даже это припомнила: мол, вы же сами согласились на мою беременность! Вот какая вы вероломная!.. А могли предупредить, остановить… Что, конечно же, демагогия. Но когда стенка на стенку – а именно в таком состоянии находились долгое время противоборствующие стороны этого конфликта, – все мелочи учитываются.

О бухгалтере Лагунович

Прежде всего надо отметить, что бухгалтер Лагунович работала в «Отис-сервис» на испытательном сроке. Директор к ней приглядывалась. Она приняла ее в команду, но даже не сразу выяснила, что у Лагунович нет квалификационных документов, что она по образованию педагог, а бухгалтерию учила на практике на предыдущих местах работы. А выяснив, предполагала отправить ее на бухгалтерские курсы, чтобы даже в декретном отпуске до самых родов Светлана могла работать с цифрами и документами на удалении. И получать денежное вознаграждение. Так что все по-человечески.

Естественно, Азарова, как любой руководитель, требует от работников стопроцентной отдачи и даже больше, и никого, в том числе беременную Лагунович, брать балластом за здорово живешь в свою фирму никогда не планировала. Жестко, но по-другому не бывает нигде – так мой опыт подсказывает. Да и трудовое законодательство не предоставляет беременным особенного права работать плохо, спустя рукава.

На Лагунович стала жаловаться главный бухгалтер: допускает в документах грубые ошибки! Да и сама директор отмечала, что Светлана Михайловна не из тех, кто умеет и хочет тянуть за троих. Помещение у фирмы небольшое, все сотрудники как ладони, в крайнем случае за стеклянной перегородкой. А рабочий ритм в «Отис-сервис» очень напряженный. Собственно, это аксиома: частника кормят инициатива, расторопность, трудолюбие. И скидок никому нет и быть не может.

Лагунович, по мнению директора, откровенно не тянула, не справлялась с обязанностями. Имеет право на такое субъективное мнение руководитель? Конечно, да. И у подчиненного в таком случае всего два пути: прислушаться к критике и поднажать без всяких скидок на особое положение или уволиться «по соглашению сторон».

Но работать лучше Светлана Лагунович, наверное, не умела, а увольняться не хотела: не имея мужа и работы, она оставалась без достаточных средств к существованию. Ей можно сильно посочувствовать, она оказалась в жизненном тупике. Испытательный срок кончился, администрация предупредила ее о разрыве трудовых отношений. И это законно. Правда, директор Азарова дала ей дополнительный месяц, чтобы найти другую работу. Светлана решила использовать его «с толком»: она стала собирать материалы для будущего суда с директором. Здесь нашлись и силы, и выдержка, и невероятная выносливость, и жизнеспособность.

О точке бифуркации

Но когда все-таки ситуация подошла к взрыву? То, о чем рассказывает Светлана Михайловна Лагунович, очень печально, но, увы, совершенно недоказуемо, потому что никто не может это подтвердить. Поэтому нет смысла озвучивать «низкие истины» о том, кто в кого плевался и водой обливал. Ну право слово, детский сад!

Зато в документах точно зафиксировано, что 11 апреля С.М.Лагунович вызывала на рабочее место наряд милиции из Центрального РУВД, чтобы пожаловаться на «хулиганские действия директора». Увы, дело было прекращено за недоказанностью, потому что свидетелей «хулиганства» не нашлось. Вполне допускаю, впрочем, что Азарова разговаривала с Лагунович на повышенных тонах, отчитывала за плохую работу. Еще директор, конечно, напоминала сотруднику, что подошел срок увольнения по соглашению сторон, что пора написать заявление об уходе, потому что об этом работник и работодатель договаривались друг с другом больше месяца назад. Но Лагунович, похоже, надо было довести ситуацию до абсурда, чтобы потом представить в суд как можно больше фактов ее притеснения. А вызов наряда милиции на рабочее место – это же такой убийственный аргумент против начальницы!

В общем, на «Отис-сервисе» началась натуральная война. Конечно, пострадали все. Морально, эмоционально, материально. Но Лагунович, видимо, вошла в раж борца за правое дело и стала жаловаться уже на милицейский наряд Центрального РУВД в ГУВД Мингорисполкома. Азарова в свою очередь тоже написала заявление в милицию – чтобы найти защиту от своей сотрудницы. Могу себе представить, какая обстановка царила в те апрельские дни в «Отис-сервисе». Естественно, директор была в ярости и отстранила бухгалтера от должности, лишила рабочего стола, сказала: хочешь приходить – сиди на стуле, но для тебя у меня работы нет. А на что, собственно, рассчитывала Лагунович, вызывая милиционеров и подвергая унижению директора и весь коллектив?

Скажу, что человек в итоге перехитрил сам себя. И наказал сам себя. Светлана Лагунович в те же «окаянные» апрельские дни решила уйти в отпуск за свой счет, написала заявление, получила на нем директорское «не возражаю», но, не дождавшись приказа, в котором она должна была расписаться, исчезла с «Отис-сервиса». Вместе со своим заявлением! Кадровик хватилась, а заявления-то нет. Как приказ издавать, на каком основании?

Так Лагунович прогуляла три рабочих дня. Ее уволили по статье. Зато у нее на руках сохраняется вожделенное заявление с резолюцией директора, и она размахивает им, как флагом за право беременных воевать со своим начальством и буквально травить своим особым положением. Да, немного замысловато. Зато по-театральному ярко. И было с чем обращаться в суд Центрального района. Но он на сторону истицы, как я писала выше, не стал. И Минский городской суд отклонил апелляционную жалобу Лагунович. Но и на него пожаловаться можно. Было бы желание…

Елена МОЛОЧКО.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Марына АРЗАМАСАВА:

«Калі буду трэцяга нараджаць, то толькі ў 6-м радзільным доме»

Месяц таму чэмпіёнка свету ў бегу на 800 метраў нарадзіла другую дачку, а ўжо на гэтым тыдні зноў пачала трэніравацца.

– Пасля нараджэння Насці ў сям'і стала весялей, – кажа **Марына Арзамасава**. – Старэйшай дачцэ Аляксандры ўжо 8 гадоў, у трэці клас ходзіць. Плаваннем таксама займаецца, хаця, шчыра кажучы, пра вялікі спорт пакуль не думаем. Няхай проста атрымлівае агульнафізічнае развіццё і асалоду ад таго, што робіць. А вось пазней, гады праз два, думаю запісаць яе ў секцыю лёгкай атлетыкі. У Сашы вельмі добрая фактура для заняцця бегам на сярэднія дыстанцыі – яна высокая, худая. Нешта павінна атрымацца.

– Вы так хутка пасля родаў пачалі трэніроўкі…

– А я і на сёмым месяцы цяжарнасці яшчэ трэніравалася. Праўда, не на поўную моц, а ў больш лёгкім рэжыме – 2–3 разы на тыдзень. Хадзіла таксама ў басейн, у трэнажорную залу, каб такім чынам можна было падтрымліваць тонус мышцаў. А вось за два месяцы да родаў дала арганізму адпачынак.

Зараз пачала трэніроўкі ўжо праз два тыдні пасля таго, як нарадзіла Насцю. Але зноўтакі трэба разумець, што мае сённяшнія заняткі – гэта паступовае вяртанне да формы, а не «загрузка» арганізма на ўсе сто працэнтаў. Спачатку рабіла простыя размінкі, на гэтым тыдні пачала працаваць з трэнерам.

– А малую ў гэты час хто даглядае?

– Бацькі мужа. Натуральна, можна было б сядзець усе тры гады ў дэкрэтным адпачынку, але спартсменкі ў гэтым плане – асобная катэгорыя. Мы ж бачым, што і тая ж Дар'я Домрачава пасля нараджэння дачкі ў хуткім часе пачала трэніравацца і выступаць на спаборніцтвах, і тэнісістка Вікторыя Азаранка не сядзела ў дэкрэтным адпачынку. Таму, так, першы час, напэўна, будзе не зусім проста, але я прыняла рашэнне, і муж мяне падтрымаў.

– Дарэчы, а дзе ваш муж працуе?

– У сістэме грамадскага харчавання на «Мінск-Арэне». Сям'і даводзіцца няпроста, бо розныя мерапрыемствы праходзяць і ў будныя дні, і ў выхадныя, а значыць, графік работы ў нашага таты ненарміраваны. Але ж, як ужо казала, дзядулі і бабулі дапамагаюць.

– Муж спортам не займаецца?

– На аматарскім узроўні ўдзельнічаў у нейкіх спаборніцтвах па трыятлоне, марафонскія дыстанцыі бегае, трэнажорную залу наведвае. Так што нельга сказаць, што ён са спортам зусім не сябруе.

– А падчас родаў аматар прысутнічаў?

– І ён не аматар, і я не аматарка такіх эксперыментаў. Мне гэта абсалютна не патрэбна. Галоўнае, каб падчас родаў урачы былі кваліфікаваныя, а жанчына сама вырашыць свае праблемы. Навошта пры гэтым траўміраваць слабую псіхіку мужа?

– У сацыяльных сетках вы напісалі, што, калі яшчэ раз зберацеся за сыночкам альбо трэцяй дачкой, то будзеце зноў нараджаць толькі ў 6-м радзільным доме…

– Так, абедзвюх дачок я нараджала ў адным радзільным доме і ў аднаго і таго ж урача – Дзмітрыя Анатольевіча Нікіціна. Хачу сказаць, што гэта суперпрафесіянал! Дарэчы, калі я нараджала Сашу, мне тэрмін паставілі – 31 снежня. І я, шчыра кажучы, хвалявалася, каб урачы пад Новы год не зладзілі на працоўным месцы які-небудзь «галівуд» і не праспалі мае роды. Праўда, Сашка вырашыла не цярпець да Новага года і з'явілася на свет 29 снежня. А доктар, які прымаў роды, як ужо казала, аказаўся прафесіяналам, да якога мы звярнуліся і гэтым разам.

– А што наконт «сыночка альбо трэцяй дачкі»?

– Пакуль трэба, каб Насця на ногі паднялася, а ўжо затым будзем будаваць новыя планы. Ладзіць пагоню за колькасцю дакладна не варта.

– Малодшая дачка падобна на старэйшую?

– Магу сказаць, што малодшая дачка – копія старэйшай. І абедзве вельмі падобныя на мяне ў дзяцінстве. Адным словам, яблык ад яблыні недалёка падае. Што ж тычыцца характару, то мне падаецца, што Насця больш спакойная. А можа, гэта я пасля другіх родаў стала больш спакойная і вопытная і гляджу на выхаванне дзяцей іншымі вачыма. Ды і Сашка ўжо дапамагае маме ў хатніх справах і даглядае малодшую сястрычку.

– Марына, ці складана вам зараз пачынаць трэніроўкі? Усяго ж месяц як нарадзілі…

– Складана мне было трэніравацца пасля таго, як нарадзіла першую дачку. Тады быў дастаткова вялікі перапынак у трэніровачным працэсе, я набрала вялікую вагу, і гэтую праблему трэба было вырашаць.

А зараз якія цяжкасці? З вагой пытанняў практычна няма, нічога новага ў трэніроўках – таксама. Зараз усё куды прасцей. Было б здароўе!

Алесь СІВЫ.

УЛЫБКА ХУДОЖНИКА

В 86-м туре рекламной игры «Евроопт» повезло чиновнице из Светлогорска: председатель Светлогорского районного Совета депутатов Людмила Величко выиграла внедорожник. Женщина призналась, что машины у нее нет и она давно мечтала о новом авто.

К слову, это не первый случай, когда удача улыбается покупателям «Евроопта» из не самых простых людей. Например, в мае начальник ГАИ Минского района выиграл квартиру, а директору сети «Корона» достался автомобиль.

Рисунок Ирины ПУСТОВАЛОВОЙ.

ТЭНДЭНЦЫЯ

Настаўніцу англійскай мовы накіравалі вучыць… кітайскую

У некаторых школах Гродна кітайскую мову пачалі вывучаць як асноўную замежную.

Усяго ў спісе 13 гродзенскіх школ з вывучэннем кітайскай мовы. Сёлета дадаліся дзве школы: №№26 і 28. Праўда, тут кітайская мова будзе пакуль вывучацца ў рамках аказання платных навучальных паслуг. А ўсяго летась у гродзенскіх школах кітайскую мову як асноўную замежную вывучалі 328 вучняў. Выкладаюць кітайскую мову маладыя беларускія спецыялісты, якія пасля заканчэння ўніверсітэта прайшлі практыку ў Кітаі. А гродзенская школьніца Юля Клімовіч трэці раз запар стала пераможцай 3-га этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбным прадмеце "Кітайская мова".

Цікавасць да кітайскай мовы праявілі і ў Воранаўскай школе. Да гэтага часу існаваў гурток па вывучэнні кітайскай мовы, а сёлета ўведзены факультатыў, у занятках якога бяруць удзел 13 вучняў 7–8-х класаў. Настаўніцу англійскай мовы накіравалі на перападрыхтоўку – яна вывучае кітайскую.

У гродзенскім універсітэце імя Янкі Купалы сёлета адкрылі набор па спецыяльнасці "Лінгвістычнае забеспячэнне міжкультурных камунікацый (знешнеэканамічныя сувязі)". Кітайская мова для студэнтаў стала першай мовай спецыяльнасці, англійская – другой. Раней кітайскую мову можна было выбіраць у якасці дадатковай, як іспанскую, нямецкую, італьянскую. Першай мовай была англійская.

Аляксей МІХАЛЁЎ.

АФІЦЫЙНА

Заявы некаторых асоб МЗС не каменціруе...

Нядаўна пастаянны прадстаўнік Украіны пры ААН **Уладзімір Ельчанка** выступіў з прапановай перанесці перамовы па Данбасе з Мінска ў іншую сталіцу свету. Дыпламат абураны пазіцыяй Беларусі, якая, на яго думку, не падтрымлівае ўкраінскіх прапаноў на міжнароднай арэне. Раней з такой жа заявай выступала прадстаўнік Украіны на перамовах Трохбаковай кантактнай групы ў Мінску па ўрэгуляванні сітуацыі на Данбасе **Ірына Герашчанка.** Яна казала, што Беларусь не займае нейтральную пазіцыю і падыгрывае Маскве ў ААН. *«Такая пазіцыя цалкам супярэчыць статусу краіны, якая з'яўляецца пляцоўкай мірных перамоў па ўрэгуляванні сітуацыі на Данбасе»,* – заявіла Герашчанка.

Падчас брыфінгу ў Міністэрстве замежных спраў «Народная Воля» пацікавілася, як ставіцца да гэтых заяў беларускае МЗС.

– Афіцыйна нічога падобнага ад украінскага боку да нас не паступала, – пракаменціраваў сітуацыю начальнік упраўлення інфармацыі і лічбавай дыпламатыі – прэс-сакратар ведамства **Анатолій Глаз.** – *А заявы некаторых асоб МЗС не мае намеру каменціраваць, хай яны застануцца на іх сумленні. Для нас галоўнае, каб ва Украіне, у нашай краіне-суседзь, з якой у нас самыя цесныя разнапланавыя сувязі, хутчэй усталяваўся мір.*

Таксама апошнім часам з Украіны прыйшла яшчэ адна амаль сенсацыйная навіна. Украінскія СМІ паведамілі, што Украіна і Расія дасягнулі кампрамісу ў тым, што ў міратворчым кантынгенце на Данбасе (міратворцы могуць там з'явіцца праз 10 месяцаў) не будзе прадстаўнікоў НАТА (умова Расіі) і краін АДКБ (умова Украіны). Такое рашэнне мусіць ухваліць Генеральная Асамблея ААН на найбліжэйшай сесіі. Атрымліваецца, што калі гэта будзе прынята, то сярод міратворцаў не будзе прадстаўнікоў Беларусі.

«На ваш погляд, наколькі гэта лагічна? Як беларускі МЗС ставіцца да такой пазіцыі Украіны адносна непрысутнасці ў зоне канфлікту міратворцаў з краін АДКБ?» – запыталіся мы ў прэс-сакратара МЗС. Анатолій Глаз абмежаваўся кароткім каментарыем: *«Гэтае пытанне лепш накіраваць СМІ, якія распаўсюдзілі гэтае паведамленне. У нас няма інфармацыі аб дасягнутых дамоўленасцях і кампрамісах, пра якія ідзе размова».*

ДАРЭЧЫ

Юрыя Палітыку агледзеў урач, Паўла Шаройку абследавалі ў медустанове

Падчас брыфінгу журналісты пацікавіліся справай беларускага грамадзяніна **Юрыя Палітыкі,** якога, як вядома, Украіна падазрае ў шпіянажы. Зараз справа Палітыкі разглядаецца ў Новазаводскім раённым судзе Чарнігава. Таксама прагучала пытанне пра асуджанага ў Беларусі на 8 гадоў турмы за шпіянаж грамадзяніна Украіны **Паўла Шаройку.** Раней паведамлялася, што быццам да яго не пускаюць украінскага консула.

Апошнюю інфармацыю прэс-сакратар МЗС абвергі.

– Ніякай рэальнай глебы для такіх заяў быць не можа, таму што мы выконваем усе свае абавязацельствы ў рамках консульскай Канвенцыі паміж Беларуссю і Украінай, – адзначыў Анатолій Глаз. *– Абсалютна ўсе просьбы аб консульскім доступе да асуджанага грамадзяніна Украіны намі задавальняюцца. Супрацоўнікі амбасады Украіны наведвалі яго ўжо пяць разоў. Іншыя пытанні таксама вырашаюцца ў рамках заканадаўства. У прыватнасці, на мінулым тыдні праведзена паўнавартаснае медыцынскае абследаванне Паўла Шаройкі ва ўстанове аховы здароўя з усімі прадугледжанымі лабараторнымі даследаваннямі. Яго агледзеў шэраг спецыялістаў, ніякіх паталогій не выяўлена.*

Што тычыцца справы Юрыя Палітыкі, то Анатолій Глаз пацвердзіў, што зараз Палітыка знаходзіцца ў СІЗА СБУ ў Кіеве, 26 верасня яго наведвалі супрацоўнікі амбасады Беларусі ва Украіне. Наступнае пасяджэнне суда па справе Палітыкі запланавана на 3 кастрычніка. *«Стан у яго здавальняючы,* – паведаміў прэс-сакратар МЗС. – *Паўнавартаснае медыцынскае абследаванне ў нашым разуменні яму не праведзена, хоць яго агледзеў урач. Мы можам дакладна сказаць, што сітуацыя і далей будзе заставацца ў сферы нашай увагі».*

Як вядома, арышт, а потым і суд над Паўлам Шаройкам адбываліся якраз тады, калі ва Украіне за шпіянаж затрымалі і пачалі судзіць беларуса Юрыя Палітыку. Кіраўнік КДБ Беларусі **Валерый Вакульчык** заяўляў, што не трэба ўвязваць гэтыя дзве справы, але пры гэтым не выключаў, што ў будучым паміж Кіевам і Мінскам можа адбыцца абмен асуджанымі.

Марыя ЭЙСМАНТ.

РЕЙТИНГ

Президент Дуда стал самым популярным политиком Польши

Об этом свидетельствуют результаты ежемесячного опроса CBOS.

В сентябре свое доверие президенту задекларировали 68% поляков, что на два процентных пункта больше, чем в прошлом месяце. Не доверяют президенту 22% опрошенных, на один процент больше, чем в августе.

На втором месте с 57% – премьер Польши Матеуш Моравецкий (его рейтинг поддержки не изменился), на третьем – председатель движения Kukiz'15 Павел Кукиз (52%).

Наибольшим недоверием поляков пользуется лидер оппозиционной «Гражданской платформы» Гжегож Схетына. Ему не доверяют 45% респондентов, доверяют – 23%.

На втором месте по уровню недоверия – глава правящей партии «Право и справедливость» Ярослав Качиньский. Ему не доверяют 43% поляков, доверяют – 41%.

На третьем месте – вице-премьер Беата Шидло, которой не доверяют 35% опрошенных, но в то же время ее поддерживают 48% поляков.

НОВОСТИ ГЕРМАНИИ

Различия между западными и восточными землями ФРГ сохраняются

Рост экономики на востоке Германии оказался ниже, чем на западе. Средний уровень фактических выплат в «новых» землях также не дотягивает до уровня «старых» земель, говорится в правительственном докладе.

Спустя 28 лет после воссоединения Германии остаются различия в уровне экономического развития и доходах населения «новых» (восточных) и «старых» (западных) федеральных земель. Этот вывод содержится в ежегодном докладе о состоянии германского единства, который правительство ФРГ утвердило в среду 26 сентября. В то же время *«выравнивание условий жизни в целом продвинулось далеко вперед»,* – цитирует документ агентство Reuters.

Рост экономики в восточных землях (1,9%) оказался ниже, чем в западных (2,3%). Хотя в «новых» землях рост заработной платы в 2017 году был выше, чем в среднем по Германии (2,3%), «она составляет около 98% от западного уровня». При этом средний уровень фактических выплат, а не только тарифы на заработную плату, и того меньше – 82%. Остается малым и число крупных компаний, расположенных в «новых» федеральных землях.

«Несмотря на все успехи, мы наблюдаем высокий уровень недовольства и обеспокоенности», – отметил уполномоченный правительства ФРГ по «новым» землям Кристиан Хирте. По его мнению, необходимо, чтобы правительство в Берлине дало четкий сигнал, что намерено и дальше уделять внимание развитию восточной части страны.

На фото: немцы празднуют воссоединение Германии. (Фото из архива.)

Siemens может получить контракт на восстановление энергетики Ирака

Немецкий концерн Siemens может получить контракт на восстановление энергетической инфраструктуры Ирака, в таком случае это станет одной из самых масштабных сделок за всю историю компании. Об этом сообщает немецкая газета Handelsblatt.

Планируется, что президент Siemens Джо Кэзер подпишет оглашение о намерениях с иракским руководством. Сумма сделки оценивается в 13 миллиардов евро.

В Германии появился двенадцатый астронавт

Спустя 40 лет после космического полета первого немецкого астронавта Зигмунда Йена в Германии официально появился уже двенадцатый астронавт.

48-летний Матиас Маурер принял свое назначение в качестве астронавта Европейского космического агентства ESA.

Маурер получил сертификат после успешного прохождения базовой подготовки. В ближайшие три года он впервые полетит в космос.

ДЕЛИКАТНАЯ ТЕМА

Немецкая католическая церковь извинилась за сексуальное насилие

Глава Немецкой католической церкви 25 сентября принес извинения за тысячи случаев сексуального насилия над детьми со стороны римско-католических священников, что является частью глобального скандала, который создает все большее давление на Ватикан. Об этом пишет AFP.

Только в Германии 3677 детей подвергались надругательству со стороны римско-католических священников в период с 1946-го по 2014 год, согласно сообщению, подготовленному Немецкой конференцией епископов. Отчет является последним в длинной серии свидетельств, раскрывших историю сексуального насилия со стороны католических священников во всем мире на протяжении не одного десятка лет.

Министр юстиции ФРГ Катарина Барли отметила, что исследование является «шокирующим и, вероятно, лишь верхушкой айсберга». Она призвала церковь «взять на себя ответственность за десятки лет сокрытия, опровержений и отрицания».

Барли также призвала Римскую католическую церковь работать с государственными прокурорами. Согласно новому исследованию, только 38% предполагаемых преступников попали под уголовное преследование, а большинство из них получило лишь небольшие дисциплинарные наказания, сообщают немецкие СМИ.

Примерно одно из шести дел касалось изнасилований. Большинство пострадавших были мальчики, а больше половины – в возрасте до 13 лет. Священники часто переселялись в новую местность, где не было известно об их действиях.

Исследование составлено тремя немецкими университетами с использованием 38 тысяч документов из 27 немецких епархий. Авторы заявили, что истинный масштаб злоупотреблений может быть еще больше, поскольку некоторые записи были «уничтожены или искажены».

СТОП-КАДР

Франкфурту вернули старое лицо

Во Франкфурте-на-Майне завершено восстановление Старого города, разрушенного во время Второй мировой войны. 28–30 сентября по этому поводу состоится большой праздник.

На восстановление исторического облика города в центре Франкфурта-на-Майне в земле Гессен ушло шесть лет. Для этого пришлось снести некоторые здания, возведенные после 1945 года. Всего на проект исторической реконструкции городского центра было потрачено около двухсот миллионов евро. Организаторы праздника в ближайшие выходные ожидают, что на нем побывает несколько сотен тысяч человек.

СЛЫШАЛИ?

Штутгарт признан культурной столицей Германии

Банк Беренберг и Гамбургский институт международной экономики вновь признали наивысшую ценность предложения культурных мероприятий в Штутгарте, а также их популярность среди жителей или посетителей. Сравнение проводилось среди 30 крупнейших городов.

Штутгарт уже занимал 1-е место в предыдущих исследованиях в 2012, 2014 и 2016 годах. Дрезден обошел Берлин в гонке за 2-е место. Мюнхен и Карлсруэ заняли 4-е и 5-е места. Затем следуют Бонн, Дюссельдорф, Гамбург, Кёльн и Франкфурт-на-Майне.

В конце рейтинга находятся города федеральной земли Северный Рейн-Вестфалия: Гельзенкирхен, Мёнхенгладбах и Дуйсбург. В рейтинговой оценке учитывалось количество мест в операх и театрах, а также количество зрителей. Награды в театрах или оценки собраний произведений искусства не имели никакого значения.

НЕСТАНДАРТ

Италия снижает пенсионный возраст

Министр экономики Италии Джованни Триа объявил, что в бюджет страны на 2019 год будут заложены базовый доход для бедных людей и низкий пенсионный возраст.

Об этом сообщает Deutsche Welle.

Эти меры продвигали представители популистской партии «Движение пяти звезд», входящей в правящую коалицию вместе с правой партией «Лига». Партия угрожала не голосовать за бюджет, если ее требования не будут выполнены.

Министр экономики отметил, что существует потребность в такой политике, которая позволит решить проблемы рынка и избежать столкновения с ЕС.

«Мы работаем над политикой, которая показывает каждому, что они должны доверять Италии не только в наших государственных финансах, но и в нашем экономическом росте», – заявил Триа.

Во время предвыборной кампании «Движение пяти звезд» обещало для бедных итальянцев ежемесячный доход до 780 евро, тогда как «Лига» намеревалась ввести единый налог.

Триа рассказал, что схема базового дохода *«поможет управлять социальными последствиями процесса трансформации производства»,* добавив, что предоставление людям возможности уйти на пенсию раньше даст компаниям молодую, более квалифицированную рабочую силу.

Однако он не объяснил, как будут финансироваться базовый доход и налоговые меры.

АМБИЦИИ

За кресло президента Грузии поборются двадцать пять кандидатов

В президентских выборах в Грузии, назначенных на 28 октября, примут участие 25 кандидатов.

Об этом сообщила в воскресенье на брифинге пресс-спикер ЦИК Грузии Анна Микеладзе, информирует «Новости-Грузия».

19 из 25 кандидатов представлены политическими партиями, шесть – инициативными группами. Для получения разрешения на участие в выборах каждый кандидат в президенты должен представить подписи не менее 25 тысяч 923 избирателей.

Всего для регистрации в ЦИК обратились 46 человек. 21 кандидату было отказано по различным правовым основаниям, объяснила Микеладзе.

Что касается зарегистрированных 25 кандидатов, до 16 октября они имеют право письменно обратиться в ЦИК с просьбой о снятии своей кандидатуры с выборов.

Среди зарегистрированных кандидатов – независимый кандидат, бывший глава МИД Саломе Зурабишвили, которого поддержала правящая партия "Грузинская мечта". Ранее в партии заявляли, что своего кандидата в президенты выдвигать не будут.

Среди других претендентов на президентское кресло – кандидат от бывшей правящей партии «Единое национальное движение» экс-глава МИД Григол Вашадзе, лидер Лейбористской партии Шалва Нателашвили, кандидат от партии «Европейская Грузия» Давид Бакрадзе.

Действующий президент Георгий Маргвелашвили не выдвигается на выборах.

Народная Воля http://www.nv-online.info
28 ВЕРАСНЯ 2018 г.

КУЛУАРЫ

Яна Латушка з'ездзіла ў Барселону

Дачка былога міністра культуры Беларусі, а цяпер – дыпламата Паўла Латушкі выклала вельмі прыгожы здымак з цырымоніі ўрачыстага адкрыцця Ганаровага консульства Беларусі ў Барселоне.

Як паведамляе прэс-служба пасольства Беларусі ў Іспаніі, мерапрыемства прайшло з удзелам Пасла Беларусі ў Францыі і Іспаніі па сумяшчальніцтве Паўла Латушкі, прадстаўнікоў урада Іспаніі, мясцовых улад, дыпламатычнага і консульскага корпусу.

Падчас урачыстай цырымоніі П.Латушка ўручыў Ганароваму консулу Беларусі ў Барселоне Крысціяну Балсэлсу Навара консульскую экзекватуру, герб і сцяг Рэспублікі Беларусь.

Як адзначыў у сваёй прамове Латушка, «*адкрыццё Ганаровага консульства ў Барселоне будзе спрыяць развіццю беларуска-іспанскага супрацоўніцтва ў цэлым, а таксама міжрэгіянальнаму супрацоўніцтву ў эканамічнай і гуманітарнай сферах, лепшаму ўзаемнаму пазнанню народаў дзвух краін*». «*Пасол падкрэсліў значную інтэнсіфікацыю беларуска-іспанскага супрацоўніцтва за мінулыя гады, а ў якасці важнейшай знешнепалітычнай падзеі двухбаковых адносін вылучыў адкрыццё Пасольства Беларусі ў Іспаніі*», – інфармуе прэс-служба амбасады.

Яна Латушка часта робіць фотаздымкі з бацькам (прычым не толькі з прыёмаў і ўрачыстах цырымоній) і вельмі пяшчотна падпісвае іх.

Даша ПАЎЛОЎСКАЯ.

На здымку: Яна Латушка разам з бацькам.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Валянцін ЕЛІЗАР'ЕЎ: «Я марыў аб гэтым!»

Учора знакаміты беларускі харэограф Валянцін Елізар'еў афіцыйна быў прадстаўлены трупе Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета ў новым статусе. Цяпер ён мастацкі кіраўнік Вялікага.

Балетмайстар распавёў «Народнай Волі», што падпісаў пяцігадовы кантракт з тэатрам, з якога са скандалам сышоў дзевяць гадоў таму.

Цікавая дэталь: Елізар'еў вярнуўся ў свой кабінет – той самы, які займаў яшчэ ў часы, калі быў мастацкім кіраўніком – дырэктарам Тэатра балета.

Вядома, што ўсе гэтыя гады ў Валянціна Елізар'ева не самым лепшым чынам складваліся адносіны з цяперашнім кіраўніцтвам тэатра. І за той час, што Елізар'еў быў, так бы мовіць, адлучаны ад беларускага балета, ён наведваў тэатр толькі праз парадны ўваход. Прапаноў аб супрацоўніцве знакамітаму харэографу не паступала – ён ставіў свае спектаклі за межамі краіны. Нягледзячы на тое, што аддаў Тэатру оперы і балета амаль усё жыццё, ён, як усе звычайныя людзі, купляў квіткі на спектаклі ў беларускі Вялікі тэатр.

Не сакрэт, што Елізар'еў марыў вярнуцца. І верыў, што рана ці позна гэта адбудзецца. Хаця многія сумняваліся, што такое магчыма.

«*Я вельмі задаволены*, – так пракаментаваў «Народнай Волі» сваё прызначэнне Валянцін Мікалаевіч Елізар'еў. – *Я марыў пра гэта. Але пакуль рана рабіць нейкія заявы, спачатку трэба агледзецца. Магчыма, гэта прагучыць вельмі пафасна, але мне вельмі хацелася б, каб у тэатра адкрылася новае дыханне, з'явіліся свежыя думкі, якасныя пастаноўкі, каб паўсюль панаваў дух творчасці. І хачу, каб усе ведалі: самая галоўная мэта нашай працы – мастацтва. Яно вышэй за ўсё*».

У тэатры навіну пра вяртанне Елізар'ева, які будзе адказваць за творчае развіццё Вялікага, успрынялі па-рознаму. Адны шчыра радуюцца, што цяпер за мастацкія пытанні будзе адказваць сапраўдны прафесіянал. Не сакрэт, што ў Елізар'ева ёсць сувязі па ўсім свеце – з яго меркаваннем і іменем лічацца, з ім рады супрацоўнічаць імпрэсарыа, і для яго адчыняюць нават зачыненыя дзверы. А другія ціха кпяць: маўляў, ну як можа чалавек, які сваё жыццё прысвяціў балету, адказваць за оперу? І нагадваюць, што Елізар'еву роўна праз месяц – 71 год.

Але як будуць развівацца падзеі ў Тэатры оперы і балета, якія кадравыя перастаноўкі ці змены яшчэ наперадзе і як будуць выбудоўвацца адносіны паміж зорнымі персонамі ў кіраўніцтве тэатра – пакажа час.

На сёння **Юрый Траян** застаецца мастацкім кіраўніком балета – ва ўсялякім выпадку не было інфармацыі пра тое, што ён мае намер сысці. **Аляксандр Анісімаў** працуе дарадцам генеральнага дырэктара па пытаннях перспектыў музычнага развіцця тэатра. Захаваў сваю пасаду і генеральны дырэктар тэатра **Уладзімір Грыдзюшка,** пра сыход якога апошнім часам таксама было шмат чутак.

Марына КОКТЫШ.

ЧАСТНАЯ ЖИЗНЬ

«Это была любовь с первого взгляда и на всю жизнь...»

Через месяц – юбилей у бывшего министра финансов Николая Корбута. Он ушел с должности по состоянию здоровья – в марте 2008 года у него случился инсульт.

Корбута называют легендой – он возглавлял Минфин почти 10 лет, и в министерстве до сих пор относятся к нему с почтением.

«Народная Воля» поинтересовалась, как сегодня живет бывший министр.

ИЗ ЛИЧНОГО ДЕЛА

Николай Петрович Корбут родился 1 ноября 1948 года в деревне Гутница Слуцкого района Минской области.

Окончил Белорусский государственный институт народного хозяйства им.Куйбышева (1977). Служил в Советской Армии (1970–1972). Работал на руководящих должностях в Министерстве финансов, заместителем председателя Контрольной палаты Республики Беларусь (1992–1996), первым заместителем председателя правления Национального банка Республики Беларусь (1996–1997).

С 1997 года – министр финансов Республики Беларусь.

В марте 2008 года перенес обширный инсульт. 14 августа 2008 года президент освободил Николая Корбута от должности министра финансов.

Беспартийный.

– Живем мы совершенно обыкновенно, – *рассказала супруга экс-министра Людмила Васильевна*. – Лето провели на даче под Дзержинском.

– Вы сами с дачными делами справляетесь или Николай Петрович помогает? Он любил, чтобы все красиво было, и грядки в том числе…

– Сама. У него ведь еще второй инсульт был через некоторое время после первого. Очень тяжелый… Поэтому слава Богу, что все так, как есть. Иногда, конечно, копаюсь в огороде, и прямо хочется его позвать, как раньше было. Он очень любил мне помогать. И грядки у нас всегда, как он говорил, под шнурочек были… А сейчас сама все делаю. Ну ничего, справляюсь…

– Николай Петрович разговаривает?

– Речь немного нарушена, но все понимает, мы общаемся. Главный источник информации для него – телевизор.

– Если не ошибаюсь, он владеет компьютером…

– У него парализована правая рука. Ест он левой. К тому же у него диабет, я его четыре раза в день колю, проблемы со зрением…

– Лет восемь назад вы мне рассказывали, что Николая Петровича навещают бывшие коллеги, даже Надежда Ермакова приезжает…

– Да, до сих пор приходят, звонят. А по поводу юбилея уже сейчас звонки начинаются, интересуются, как будем праздновать. И секретарь его звонит, и его помощники – они всегда приходят. Еще Сергей Румас к нему приходил – все эти годы.

– Молодец, ну что тут скажешь!

– Много звонков из регионов – из Слонима, Пинска и других городов. Я уже некоторых по голосу узнаю. Поздравляют со всеми праздниками, спрашивают, как дела. А ведь уже 10 лет прошло, как он не у дел!

– Николай Петрович сам со всеми общается?

– Да, простыми предложениями. Но мыслит он все равно сложными конструкциями, и перестроиться ему непросто.

Он знает все, что происходит в политике, в спорте. У нас на даче «тарелка» – 200 телеканалов идет. Он всегда рядом с телевизором, мониторит новости. Как-то пару дней на даче не было света, так для него это настоящая трагедия была.

Слава Богу за все!.. Мне же говорили, что он будет чуть ли не растением, такой тяжелый повторный инсульт случился. Предлагали отключить его от аппарата – даже вспоминать не хочется… Приезжала консультировать профессор из Москвы, сказала: «В Москве его не спасли бы». А наши белорусские доктора молодцы, спасибо им большое! Без конца консилиумы были, они приложили максимум усилий, чтобы он остался жить. И какой-то другой центр в его мозге взял на себя интеллектуальную сферу. Он ведь не только все понимает, но может и пошутить!

– А ходит?

– Нет, в коляске. Раньше было лучше, он передвигался при помощи специальной ходилки, я его поддерживала немного. Но два года назад я очень сильно упала и сломала ребра. Полезла на пластмассовый стульчик – решила окно открыть, он сломался, и я шмякнулась спиной, ударилась сильно. Как раз перед своим днем рождения! Повезло еще, что внуки рядом были. И какое-то время я не могла за ним хорошо ухаживать, не могла держать ходилку. И посадила его в кресло. Я долго восстанавливалась, а когда восстановилась, предлагала ему снова попробовать встать, но он отказывался, жалел меня. И сейчас он с кресла-коляски уже не встает. Плохо, конечно, но так получилось…

– Но Николай Петрович следил же за своим здоровьем…

– К сожалению, у него не было на это времени. В бытность министром у него отпуск был 10 дней. И то все время дергали! То «Дожинки», то на Тракторный завод президент едет – и ему надо было тоже там быть, он не мог в больницу на пару недель лечь. Хотя, например, на отдыхе у него сахар сбивался – можно было даже без уколов обходиться. А на работе стрессы – и сахар просто зашкаливал…

– Людмила Васильевна, знаю, что вы очень любили свою работу. И когда муж серьезно заболел, вы работали. А теперь?

– Все эти годы я рядом с Николаем Петровичем. Я была заведующей детским садом и действительно очень любила свою работу, коллектив. Наш логопедический сад всегда был на хорошем счету. Но когда все это случилось, пришлось уйти… А я так мечтала еще поработать! У меня уже был предпенсионный возраст, и я думала: буду получать и зарплату, и пенсию…

– Не каждый сможет пожертвовать своей жизнью, чтобы ухаживать за близким человеком…

– Мы с ним так долго вместе – уже 45 лет. По-другому просто невозможно! У нас никогда не было сиделки…

– У Николая Петровича свободолюбивый характер, ему тоже, видимо, было непросто примириться с болезнью…

– А у больного человека характер ведь еще ярче проявляется! Первое время ему хотелось, как раньше, скакать на своем коне, и трудно было… А сейчас вместе и похохочем, и поговорим. Мы, кстати, за всю жизнь ни разу не поругались.

– Мне кажется, так не бывает. Такая большая любовь сейчас – редкость. Люди сходятся-расходятся, заводят любовников…

– Да, мы хорошо жили, это действительно любовь. Иногда мне говорили: мол, у него кто-то есть на стороне. Но я этого не чувствовала. В принципе, мне его внимания и заботы всегда хватало.

– А как вы познакомились?

– Я закончила Могилевское медучилище, по образованию – фармацевт. Сначала работала на областном аптечном складе, затем – в аптекоуправлении. У меня, в принципе, все хорошо складывалось, я была комсомольским секретарем. И с Николаем Петровичем познакомились по линии комсомола. Я была секретарем первичной организации, а он – всей организации облисполкома, я была у него в подчинении. Он рассказывал: как увидел тебя в первый раз, сразу решил – будешь моей женой! И он довольно долго меня добивался. И добился. Наверное, это была любовь с первого взгляда. И на всю жизнь. Встречал меня везде, красиво ухаживал…

– У вас же трое детей?

– Двое. Сыновья. Моя гордость.

– Пошли по стопам отца и связали свою жизнь с финансовой сферой?

– Оба работают в банке: один – в «Беларусбанке», другой – в «Москва-Минск».

У нас двое внуков. Старшему 16 лет, второй – второклассник, все лето с нами на даче, даже не хотел уезжать.

– Людмила Васильевна, а нет желания вернуться на работу?

– Ну а как же я Петровича брошу?..

Раньше, как только была минутка, ездила на работу к своим девочкам, а теперь все реже и реже, да и коллектив уже сменился… И детей я очень люблю – у нас на даче к внуку всегда друзья приходят, у нас тут и батут, и песочница, и качели.

Подкосил, конечно, меня Петрович…

Я записываю некоторые высказывания внуков, делаю пометки. И вот как-то внук, которому тогда было три с половиной года, спрашивает: «Бабушка, а какой у тебя талант?» Я говорю: «Да нету у меня талантов…» А он отвечает: «Неправда, у тебя талант заботы и доброты!»

– Тот случай, когда устами младенца глаголет истина…

– А еще как-то раз он в саду нянечке рассказывал: «Я не знаю, когда моя бабушка спит. Мы ложимся – она еще не спит, просыпаемся – тоже не спит».

Вот такие у меня внуки – внимательные, очень хорошие. Я счастливый человек. А то, что беда такая с Петровичем случилась… Ну что сделаешь…

– Вы, наверное, по натуре большая оптимистка. Поэтому и рассказываете обо всем с улыбкой…

– Ну а что делать?.. Никто не знает, что завтра случится. Жизнь непредсказуемая…

– Людмила Васильевна, от всей души желаю вам здоровья и терпения! И сберечь ваш оптимизм!

– Ходить понурой, плакать – это ничего не даст. Общение есть – вайбер работает, телефон. Надо радоваться. Каждому дню. Потому что жизнь быстро идет…

Марина КОКТЫШ.

ЗОРКІ

Жанет правяла адпачынак у Грэцыі

Артыстка Маладзёжнага тэатра эстрады Жанет Бутэрус разам з сям'ёй днямі вярнулася з Грэцыі.

– Я ўдзячная, што жыццё пазнаёміла мяне з гэтым райскім кутком! – *распавяла спявачка і маці дваіх дзяцей*. – Як сказала мая мудрая сястра, не ведаю ніводнага чалавека, які, пабываўшы ў Грэцыі, не захапіўся ёю! Цалкам з ёй згодна! Прыгажосць! Чысціня! Дзівосныя фарбы прыроды! Ідылія, якая не пакідае ні на хвіліну...

Раней мой адпачынак быў другім! Я энергічна вывучала тэрыторыю! Наведвала ўсю анімацыю! І на 9–10-ы дзень адпачынку пачынала складаць спіс спраў, якія трэба зрабіць па прыездзе дахаты, накідваць план дзеянняў па працы! Як правіла, на 11-ы дзень мяне ўжо ўсё злавала і я хацела дадому!

Цяпер усё інакш! Я атрымліваю асалоду ад кожнай хвіліны... Хаджу ў нейкім паўсне, тэлефон нават не правяраю! Калі мы на моры, я люблю рана ўставаць. І ў падзяку прырода дорыць мне неверагодныя, непаўторныя карціны, якія не ўбачыць той, хто яшчэ глядзіць пяты сон. Ёсць нешта непаўторнае, чароўнае ў абуджэнні прыроды! І калі ты гэта бачыш, адчуваеш: ты дыхаеш шчасцем! Напэўна, мне пашанцавала, што я жаўрук і абудзіцца гадзін у 5–6 раніцы для мяне ў кайф.

Цяпер з пачуццём абсалютнага задавальнення акунаюся ў восень. Наперадзе канцэрты, праекты, здымкі, школа, мыццё і гатаванне...

Марына ВІШНЕЎСКАЯ.

Жора Волчак павёз жонку ў Егіпет

На пачатку жніўня вядомы беларускі артыст-гумарыст, а з нядаўніх часоў – яшчэ і шансанье Жора Волчак пабраўся шлюбам. Артыст разам з жонкай Таццянай не толькі афіцыйна зарэгістравалі свае адносіны, але яшчэ і абвянчаліся.

А апошнімі днямі Жора Волчак выстаўляе ў сацыяльных сетках фотаздымкі з пляжа.

«*Хачу ў Егіпет*», – *сказала каханая, і я прывёз яе ў Хургаду*», – патлумачыў артыст, які вельмі даўно не адпачываў.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 1 ОКТЯБРЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 01.10 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.50 «Зона Х».
09.10 «Главный эфир».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 **«Улыбка пересмешника»**. Сериал.
12.45, 13.05, 14.40, 15.25 **«Любовь нежданная нагрянет»**. Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Наши».
22.10 **«След»**. Сериал.
00.30 «Арена».
01.30 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 18.30, 22.05 «Телебарометр».
09.30, 20.00 «Понять. Простить». Док. сериал.
10.50 «Копейка в копейку».
11.25 «Камень, ножницы, бумага».
12.05 «Свидание для мамы».
13.10 «Мир наизнанку. Япония».
14.10 «Чип и Дейл спешат на помощь». Мультсериал.
15.00 «Хороший динозавр». Мультфильм.
16.40 **«Рики и Флэш»**. Х/ф.
19.15 «Суперлото».
21.05 «Орел и решка».
22.00 «КЕНО».
22.10 **«Центральная больница»**. Сериал.
23.15 «Иди сюда и танцуй».
23.20 «Верните мне красоту».
00.30 «Сыграй меня, если сможешь».

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак».
07.35 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.20, 12.20 «Гэты дзень».
08.30, 18.10 **«Не было б шчасця...»**. М/ф.
09.30, 19.15 «Апошні дзень».
10.10 «Навукаманія».
10.35, 16.10 **«Вясковая гісторыя»**. М/ф.
12.25 «Гарады Беларусі».
12.50 «Наперад у мінулае».
13.15, 21.05 **«ТАСС упаўнаважаны заявіць...»**. Серыял.
14.25, 22.15 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі».
14.50 «Выпрабаванне».
15.15 «Залаты шлягер – 2017». Канцэрт ВІА «Сіняя птица».
17.30 «Люблю і памятаю».
20.10 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».
20.40 «Калыханка».
22.40 «Вялікія мастакі».

Беларусь 5
06.50 «Большой спорт».
07.30, 10.45, 16.00 Теннис. WTA. Пекин. Прямая трансляция.
09.20 «Пора по парам». Спортивные бальные танцы.
15.30 «Игры «на вырост».
18.25 Футбол. «Неман» (Гродно) – ФК «Гомель». Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.25 «Время футбола».
21.10 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
22.05 Настольный теннис. Командный чемпионат Европы – 2019. Квалификация. Женщины. Беларусь–Россия.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Контуры».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Контрольная закупка».
11.50 «Модный приговор».
13.10 **«Серафима прекрасная»**. Сериал.
15.00 «Давай поженимся!».
16.20 «Мужское/женское».
17.30, 18.20, 00.20 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 **«Операция «Сатана»**. Сериал.
22.15 «Наша жизнь».
23.15 **«Паук»**. Сериал.
01.25 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.30 «О самом главном».
12.35, 14.35 **«Не в парнях счастье»**. Х/ф.
13.35 «Наше дело».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «60 минут».
17.25 «Судьба человека».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40 **«Московская борзая-2»**. Сериал.
22.30, 23.10 **«Морозова»**. Сериал.
00.30 «Вечер».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 «Сегодня».
06.10 «Поедем, поедим!».
07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 **«Возвращение Мухтара»**. Сериал.
09.40 «За гранью».
10.20 «Жди меня».
11.10, 14.00 **«Цезарь»**. Сериал.
13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
16.35 **«Бой с тенью-2. Реванш»**. Х/ф.
19.45 **«Ментовские войны»**. Сериал.
21.25 **«Шеф. Новая жизнь»**. Сериал.
23.10 «ЧП.by».
23.50 **«Стервы»**. Сериал.

СТВ
05.30 «Большой город».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.05 «Добро пожаловать!».
09.25 «Неделя».
10.40 «Документальный спецпроект».
12.20 «Водить по-русски».
12.40, 23.50 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45 «Секретные территории».
14.40 «Живая тема».
15.35, 16.50 **«Умник»**. Сериал.
19.55, 23.00 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
20.25 **«Боец»**. Сериал.
22.00 «Смотреть всем!».
23.05 «Загадки человечества».
00.35 «Минтранс».
01.10 «Самая полезная программа».

Мир
06.00 «Культ/Туризм».
06.30 **«Оса»**. Сериал.
08.20, 10.10 **«Участок»**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
13.10 «Зал суда. Битва за деньги».
14.00, 01.40 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00, 02.30 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 00.45 «Игра в кино».
17.10, 18.05 **«Возвращение Мухтара-2»**. Сериал.
19.20, 03.20 **«Метод Лавровой»**. Сериал.
22.25, 00.10 **«Белая ночь, нежная ночь»**. Х/ф.

Россия Культура
06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 «Новости культуры».
06.35 «Пешком...».
07.05 «Эффект бабочки».
07.40, 14.00, 16.40, 01.25 «Мировые сокровища».
07.55 **«Хождение по мукам»**. Сериал.
09.00, 17.40 Музыкальный фестиваль Вербье.
10.15 «Наблюдатель».
11.10, 01.40 «XX век».
12.15, 18.45, 00.40 «Власть факта».
12.55 «Линия жизни».
14.15 «Короли династии Фаберже».
15.10 «На этой неделе... 100 лет назад. Нефронтовые заметки».
15.40 «Агора».
16.55, 22.20 **«Сита и Рама»**. Сериал.
19.45 «Главная роль».
20.05 «Правила жизни».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Ступени цивилизации».
21.40 «Сати. Нескучная классика...».
23.10 «Дивы».
00.00 «Мастерская Валерия Фокина».
02.40 «Pro memoria».

Белсат
07.00, 21.00, 00.50 «Аб'ектыў».
07.15, 19.50, 21.25, 23.45, 01.10 «Студыя «Белсат».
07.40 «ПраСвет».
08.15 «Над Нёмнам».
08.30 «Беларускі свет».
08.55 «Эксперт».
09.15 «Зона «Свабоды».
09.50 «Вясковыя».
10.25 **«Планета Зямля»**. Серыял.
11.15 «Невядомая Беларусь»: «Зоська Верас. 1892–1991». Д/ф.
11.50 **«Дарэлы»**. Серыял.
12.40 «Аб'яднанае каралеўства попу. «Бітлз», Боўі, Бонд». Д/ф.
13.30, 21.45 **«Жыццё жанчыны»**. М/ф.
15.35 «За кратамі – ніякай паранджы». Д/ф.
16.35 «Хай так TV».
17.05 «Я не буду гэтага есці».
17.35 «Гудбай, Амерыка». Д/ф.
18.30 «Даты праўды: 1930. Справа «Саюза вызвалення Беларусі».
18.50, 01.35 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Астрына. Радзіма Цёткі».
19.05, 01.50 «Асабісты капітал».
19.30 «Вось так».

ВТОРНИК, 2 ОКТЯБРЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 01.15 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.55 «Зона Х».
09.10, 22.10 **«След»**. Сериал.
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 **«Улыбка пересмешника»**. Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 **«Бессмертник. Новая надежда»**. Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Специальный репортаж».
00.35 «Сфера интересов».
01.30 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 19.30 «Телебарометр».
09.05, 19.35 «Понять. Простить». Док.сериал.
09.40, 20.05 «Семейные истории».
10.20, 17.35 **«Следствие любви»**. Сериал.
12.10 «Свадебный размер».
13.15 «Свидание с будущим».
14.20, 23.30 «Орел и решка».
15.15, 22.30 **«Центральная больница»**. Сериал.
16.15, 00.30 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.35 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
20.40, 22.05 «Свадьба вслепую».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак».
07.35 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.00 «Навіны культуры».
08.25, 12.20, 20.20 «Гэты дзень».
08.30, 18.05 **«Народжаная зоркай»**. Серыял.
09.15, 18.50 «Апошні дзень».
09.50 «Я хачу гэта ўбачыць!».
10.20, 16.25 **«Шукальнікі»**. М/ф.
12.25 «Гарады Беларусі».
12.50 «Жывая культура».
13.15, 21.05 **«ТАСС упаўнаважаны заявіць...»**. Серыял.
14.25, 22.15 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі».
14.50 «Выпрабаванне».
15.15 «Залаты шлягер – 2017».
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.25 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка».
22.40 «Артэфакты».
23.05 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».

Беларусь 5
06.45 «Время футбола».
07.30, 14.30 Теннис. WTA. Пекин.
13.30 «Легенды мирового спорта».
14.00 «Пит-стоп».
16.30 «Спорт-кадр».
17.05 «Матч-поинт».
17.40 Хоккей (в перерывах – «Спорт-центр»).
19.50 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Хоффенхайм» (Германия) – «Манчестер Сити» (Англия) (в перерыве – «Спорт-центр»).
21.50 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Онлайн игрового дня (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.50 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Обзор игрового дня.
00.25 Настольный теннис. Командный чемпионат Европы – 2019.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Сегодня 2 октября. День начинается».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Модный приговор».
12.25, 13.10 **«Дети Арбата»**. Сериал.
14.40 «Давай поженимся!».
15.35, 16.20 «Мужское/женское».
16.55, 22.15 «На самом деле».
18.20 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
19.05 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 **«Операция «Сатана»**. Сериал.
23.25 **«Паук»**. Сериал.
00.30 «Вечерний Ургант».
01.20 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.25, 20.40 **«Московская борзая-2»**. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «60 минут».
17.25 «Судьба человека».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
22.30, 23.10 **«Морозова»**. Сериал.
00.30 «Вечер».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 «Сегодня».
06.10 «Еда живая и мертвая».
07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 **«Возвращение Мухтара»**. Сериал.
09.40, 23.10 «ЧП.by».
10.20 **«Свидетели»**. Сериал.
11.15 **«Москва. Три вокзала»**. Сериал.
13.25, 18.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.05 **«Пасечник»**. Сериал.
15.00, 16.35 **«Невский»**. Сериал.
17.25 «ДНК».
19.45 **«Ментовские войны»**. Сериал.
21.25 **«Шеф. Новая жизнь»**. Сериал.
23.50 **«Стервы»**. Сериал.

СТВ
05.30 «Центральный регион».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.00, 23.05 «Загадки человечества».
10.40, 20.25 **«Боец»**. Сериал.
12.15 «Водить по-русски».
12.40, 23.55 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45 «Секретные территории».
14.40 «Живая тема».
15.35, 16.50 **«Умник»**. Сериал.
19.55, 23.00 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
22.05 «Смотреть всем!».
00.35 «Документальный спецпроект».

Мир
06.00 «Ой, мамочки!».
06.30 **«Оса»**. Сериал.
08.20, 10.10 **«Участок»**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
13.10 «Зал суда. Битва за деньги».
14.05, 01.30 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00, 02.20 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 00.35 «Игра в кино».
17.10, 18.05 **«Возвращение Мухтара-2»**. Сериал.
19.20, 03.10 **«Метод Лавровой»**. Сериал.
22.25, 00.10 **«Дорогая моя доченька»**. Х/ф.

Россия Культура
06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 «Новости культуры».
06.35 «Пешком...».
07.05, 20.05 «Правила жизни».
07.40 «Цвет времени».
07.55 **«Хождение по мукам»**. Сериал.
09.10, 17.40 Музыкальный фестиваль Вербье.
10.15 «Наблюдатель».
11.10, 01.40 «XX век».
12.25, 18.40, 00.55 «Тем временем. Смыслы».
13.10 «Мировые сокровища».
13.30 «Дом ученых».
14.00 «Ваша внутренняя рыба».
15.10 «Эрмитаж».
15.40, 23.10 «Дивы».
16.10 «Белая студия».
16.55, 22.20 **«Сита и Рама»**. Сериал.
18.25 «Первые в мире».
19.45 «Главная роль».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Ступени цивилизации».
21.40 «Искусственный отбор».
00.00 «Самая счастливая осень. Вадим и Юлия Сидур».

Белсат
07.00, 08.30, 13.40, 15.10, 19.50, 21.25, 23.30, 01.00 «Студыя «Белсат».
08.05, 14.45, 21.00, 00.35 «Аб'ектыў».
08.45, 15.30 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Астрына. Радзіма Цёткі».
09.05, 15.45 «Асабісты капітал».
09.25 **«Лонданцы»**. Серыял.
10.10, 17.45 «Эксперт».
10.30, 18.40, 01.20 «Мова нанова»: «Фермерства».
10.55 **«Планета Зямля»**. Серыял.
11.45 **«Дыхай»**. М/ф.
13.20 «Даты праўды: 1930. Справа «Саюза вызвалення Беларусі».
16.10 **«Ваенныя дзяўчаты»**. Серыял.
16.55 «Аб'яднанае каралеўства попу. «Бітлз», Боўі, Бонд». Д/ф.
18.10 «Я не буду гэтага есці».
19.05, 01.45 «Беларускі свет».
19.30 «Вось так».
21.40 **«Карона каралёў»**. Серыял.
22.35 «Гудбай, Амерыка». Д/ф.

СРЕДА, 3 ОКТЯБРЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 01.05 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.45 «Зона Х. Криминальные новости».
09.10, 22.05 **«След»**. Сериал.
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 **«Улыбка пересмешника»**. Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 **«Бессмертник. Новая надежда»**. Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «На контроле президента».
00.25 «Сфера интересов».
01.25 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 19.35 «Телебарометр».
09.05, 19.40 «Слепая». Док.сериал.
10.10, 17.35 **«Следствие любви»**. Сериал.
12.05 «Свадебный размер».
13.15 «Близнецы».
14.20 «Орел и решка».
15.15, 23.20 **«Центральная больница»**. Сериал.
16.15, 00.25 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.30 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
20.45, 22.25 «Папа попал».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак».
07.35 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.25, 12.20 «Гэты дзень».
08.30, 18.05 **«Народжаная зоркай»**. Серыял.
09.15, 18.50 «Апошні дзень».
09.50, 20.15 «Я хачу гэта ўбачыць!».
10.20 «Тэатр у дэталях».
10.50, 16.55 **«Кальве Шарлоты»**. Серыял.
12.25 «Гарады Беларусі».
12.50 «Жывая культура».
13.15, 21.05 **«ТАСС упаўнаважаны заявіць...»**. Серыял.
14.25, 22.15 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі».
14.50 «Выпрабаванне».
15.15 «Залаты шлягер – 2017».
19.30, 22.40 «Артэфакты».
20.40 «Калыханка».
23.05 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».

Беларусь 5
07.05, 17.20 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.
07.30, 16.00 Теннис. WTA. Пекин. Прямая трансляция.
15.40 «Козел про футбол».
19.15 «Слэм-данк».
19.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 2-й тур. «Локомотив» (Россия) – «Шальке-04» (Германия) (в перерыве – «Спорт-центр»).
21.50 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Онлайн игрового дня (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.50 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 2-й тур. Обзор игрового дня.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Сегодня 3 октября. День начинается».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Контрольная закупка».
11.50 «Модный приговор».
13.10 **«Дети Арбата»**. Сериал.
15.00 «Давай поженимся!».
16.20 «Мужское/женское».
17.30, 18.20, 22.15 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 **«Операция «Сатана»**. Сериал.
23.25 **«Паук»**. Сериал.
00.30 «Вечерний Ургант».
01.20 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.25, 20.40 **«Московская борзая-2»**. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «60 минут».
17.25 «Судьба человека».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
22.30, 23.10 **«Морозова»**. Сериал.
00.30 «Вечер».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 «Сегодня».
06.10 «Чудо техники».
07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 **«Возвращение Мухтара»**. Сериал.
09.40, 23.10 «ЧП.by».
10.20 **«Свидетели»**. Сериал.
11.15 **«Москва. Три вокзала»**. Сериал.
13.25, 18.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.05 **«Пасечник»**. Сериал.
15.00, 16.35 **«Невский»**. Сериал.
17.25 «ДНК».
19.45 **«Ментовские войны»**. Сериал.
21.25 **«Шеф. Новая жизнь»**. Сериал.
23.50 **«Стервы»**. Сериал.

СТВ
05.30 «Неделя спорта».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.00 «Минск и минчане».
09.30, 23.05 «Загадки человечества».
10.40, 20.25 **«Боец»**. Сериал.
12.20 «Водить по-русски».
12.40, 00.00 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45 «Секретные территории».
14.40 «Живая тема».
15.35, 16.50 **«Умник»**. Сериал.
19.55, 23.00 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
22.05 «Смотреть всем!».
00.45 «Документальный спецпроект».

Мир
06.00 «Наше кино. История большой любви».
06.30 **«Оса»**. Сериал.
08.20, 10.10 **«Участок»**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
13.10 «Зал суда. Битва за деньги».
14.00, 01.40 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00, 02.30 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 00.45 «Игра в кино».
17.10, 18.05 **«Возвращение Мухтара-2»**. Сериал.
19.20, 03.20 **«Метод Лавровой»**. Сериал.
22.25, 00.10 **«Хроники измены»**. Х/ф.

Россия Культура
06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 «Новости культуры».
06.35 «Пешком...».
07.05, 20.05 «Правила жизни».
07.35 «Цвет времени».
07.45 **«Хождение по мукам»**. Сериал.
09.00, 17.40 Музыкальный фестиваль Вербье.
10.15 «Наблюдатель».
11.10, 01.30 «XX век».
12.15, 18.40, 00.40 «Что делать?».
13.05 «Дороги старых мастеров».
13.15 «Искусственный отбор».
14.00 «Ваша внутренняя рыба».
15.10 «Библейский сюжет».
15.40, 23.10 «Дивы».
16.10 «Сати. Нескучная классика...».
16.55, 22.20 **«Сита и Рама»**. Сериал.
19.45 «Главная роль».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Ступени цивилизации».
21.40 «Кино о кино».
00.00 «Кто придумал ксерокс?».
02.35 «Мировые сокровища».

Белсат
07.00, 08.30, 13.35, 15.05, 19.50, 21.25, 23.15, 00.45 «Студыя «Белсат».
08.05, 14.40, 21.00, 00.20 «Аб'ектыў».
08.50 «Мова нанова»: «Фермерства».
09.15 «Беларускі свет».
09.35 **«Лонданцы»**. Серыял.
10.25, 17.10 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
10.50, 16.15 **«Карона каралёў»**. Серыял.
11.45 **«Вікінгі»**. Серыял.
12.40, 17.40 «Хай так TV».
13.10, 18.10 «Асабісты капітал».
15.25 «Кожны з нас»: «Курапаты».
18.30, 01.05 «Вясковыя».
19.05, 01.35 «Маю права».
19.30 «Вось так».
21.45 **«Інспектар Бэнкс»**. Серыял.

ЧЕТВЕРГ, 4 ОКТЯБРЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 01.15 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.55 «Зона Х. Криминальные новости».
09.10, 22.10 **«След»**. Сериал.
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 **«Семейные обстоятельства»**. Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 **«Бессмертник. Новая надежда»**. Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Специальный репортаж».
00.35 «Сфера интересов».
01.30 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 19.30 «Телебарометр».
09.05, 19.35 «Слепая». Док.сериал.
10.10, 17.35 **«Следствие любви»**. Сериал.
12.05 «Свадебный размер».
13.15 «ЖаннаПомоги».
14.20, 23.10 «Орел и решка».
15.15, 22.05 **«Центральная больница»**. Сериал.
16.15, 00.05 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.10 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
20.45 «Обмен женами».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак».
07.35 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.25, 12.20 «Гэты дзень».
08.30, 18.05 **«Народжаная зоркай»**. Серыял.
09.15, 18.50 «Апошні дзень».
09.50, 20.15 «Я хачу гэта ўбачыць!».
10.20 «Тэатр у дэталях».
10.50, 16.55 **«Кальве Шарлоты»**. Серыял.
12.25 «Гарады Беларусі».
12.50 «Жывая культура».
13.15, 21.05 **«ТАСС упаўнаважаны заявіць...»**. Серыял.
14.25, 22.15 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі».
14.50 «Чорны крумкач».
15.30 «Маладзечна – 2018». «Маладзечанскі зарапад». Закрыццё XVIII Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі.
19.30, 22.40 «Артэфакты».
20.40 «Калыханка».
23.05 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».

Беларусь 5
05.50, 16.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.
07.40 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Обзор игрового дня.
08.10, 14.30 Теннис. WTA. Пекин.
13.30 «Легенды мирового спорта».
14.00 «Слэм-данк».
18.35 «Спорт-микс».
18.45 «Овертайм».
19.20 Хоккей. КХЛ. «Спартак» (Москва) – «Динамо-Минск» (в перерывах – «Спорт-центр»).
21.50 Футбол. Лига Европы УЕФА. 2-й тур. БАТЭ (Беларусь) – ПАОК (Греция) (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.50 «Спорт-центр».

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Сегодня 4 октября. День начинается».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Контрольная закупка».
11.50 «Модный приговор».
13.10 **«Дети Арбата»**. Сериал.
15.00 «Давай поженимся!».
16.20 «Мужское/Женское».
17.30, 18.20, 22.15 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 **«Операция «Сатана»**. Сериал.
23.25 **«Паук»**. Сериал.
00.30 «Вечерний Ургант».
01.20 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.25, 20.40 **«Московская борзая-2»**. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «60 минут».
17.25 «Судьба человека».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
22.30, 23.10 **«Морозова»**. Сериал.
00.30 «Вечер».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.35 «Сегодня».
06.10 «НашПотребНадзор».
07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 **«Возвращение Мухтара»**. С.
09.40, 23.10 «ЧП.by».
10.20 **«Свидетели»**. Сериал.
11.15 **«Москва. Три вокзала»**. Сериал.
13.25, 18.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.05 **«Пасечник»**. Сериал.
15.00, 16.35 **«Невский»**. Сериал.
17.25 «ДНК».
19.45 **«Ментовские войны»**. Сериал.
21.25 **«Шеф. Новая жизнь»**. Сериал.
23.50 **«Стервы»**. Сериал.

СТВ
05.30 «Всем по котику».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.00, 23.05 «Загадки человечества».
10.40, 20.45 **«Боец»**. Сериал.
12.20 «Водить по-русски».
12.40, 23.55 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45 «Секретные территории».
14.40 «Живая тема».
15.35, 16.50 **«Умник»**. Сериал.
19.55, 23.00 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
20.25 «Специальный репортаж СТВ».
00.35 «Документальный спецпроект».

Мир
06.00 «Держись, шоубиз!».
06.30, 10.10 **«Оса»**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
13.10 «Зал суда. Битва за деньги».
14.00, 01.35 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00, 02.25 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 00.45 «Игра в кино».
17.10, 18.05 **«Возвращение Мухтара-2»**. Сериал.
19.20, 03.15 **«Метод Лавровой»**. Сериал.
22.25, 00.10 **«Любимый по найму»**. Х/ф.

Россия Культура
06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 «Новости культуры».
06.35 «Пешком...».
07.05, 20.05 «Правила жизни».
07.35, 18.35 «Цвет времени».
07.45 **«Короли и капуста»**. Х/ф.
09.05, 17.40 Музыкальный фестиваль Вербье.
10.15 «Наблюдатель».
11.10, 01.25 «XX век».
12.15, 18.45, 00.40 «Игра в бисер».
12.55 «Мировые сокровища».
13.15 «Абсолютный слух».
14.00 «Ваша внутренняя рыба».
15.10 «Моя любовь – Россия!».
15.40, 23.10 «Дивы».
16.10 «2 Верник 2».
16.55, 22.20 **«Сита и Рама»**. Сериал.
19.45 «Главная роль».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Сергей Есенин. Последняя поэма».
21.40 «Энигма. Ферруччо Фурланетто».
00.00 «Черные дыры. Белые пятна».
02.30 «Дом Искусств».

Белсат
07.00, 08.30, 13.10, 14.40, 19.50, 21.25, 00.20, 01.50 «Студыя «Белсат».
08.05, 14.15, 21.00, 01.25 «Аб'ектыў».
08.50, 15.00 «Вясковыя».
09.20, 15.30 «Маю права».
09.40 **«Лонданцы»**. Серыял.
10.25, 15.55 «Беларускі свет».
10.50, 16.15 **«Глыбокая вада-2»**. Серыял.
11.35 **«Інспектар Бэнкс»**. Серыял.
17.05 **«Вікінгі»**. Серыял.
17.55 «Мова нанова»: «Фермерства».
18.25 «Эксперт».
18.45, 02.10 «Троль у лесе. Андрэй Павук». Рэпартаж.
19.10, 02.30 «Даты праўды: 26 жніўня 1933 года. Рэформа беларускага правапісу».
19.30 «Вось так».
21.45 «Соль зямлі». Д/ф.
23.30 **«Пітбуль»**. Серыял.

ПЯТНИЦА, 5 ОКТЯБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 01.15 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15 «Зона Х».
09.10 «След». Сериал.
10.50, 12.10, 18.45, 19.20 «Семейные обстоятельства». Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 «Бессмертник. Новая надежда». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Сваты: жизнь без грима».
21.00 «Панорама».
21.50 «Замкнутый круг». Сериал.
01.35 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 19.35 «Тэлебарометр».
09.05, 19.40 «Слепая». Док.сериал.
10.15, 17.40 «Следствие любви». Сериал.
12.20 «Свадебный размер».
13.30, 20.50 «Человек-невидимка».
14.35 «Когда мы дома-2».
15.10 «Центральная больница». Сериал.
16.15, 00.10 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.15 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.05 «Битва экстрасенсов. 17-й сезон».

Беларусь 3

07.00 «Дабранак».
07.35 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.25, 12.20 «Гэты дзень».
08.30, 18.05 «Народжаная зоркай». Серыял.
09.15, 18.50 «Апошні дзень».
09.50, 20.15 «Я хачу гэта ўбачыць!».
10.20 «Тэатр у дэталях».
10.50, 16.55 «Кальє Шарлоты». Серыял.
12.25 «Сіла веры».
12.50 «Жывая культура».
13.15, 21.05 «ТАСС упаўнаважаны заявіць...». Серыял.
14.25, 22.15 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі».
14.50 «Выпрабаванне».
15.15 «Льецца песня над Палессем».
19.30 «Камертон».
20.40 «Калыханка».
22.40 «Час кіно».
22.50 «Асколак». М/ф.
23.05 «Шчаслівыя дні». М/ф.

Беларусь 5

06.05, 13.30, 17.30 Футбол. Лига Европы УЕФА.
08.00, 16.00, 23.20 Теннис. WTA. Пекин. Четвертьфиналы.
15.30 «Мир английской премьер-лиги». Видеожурнал.
19.20 Хоккей. КХЛ. «Авангард» (Омск) – «Динамо» (Рига). Прямая трансляция (в перерывах – «Спорт-центр»).
21.50 «Фактор силы».
22.20 Футбол. Лига Европы УЕФА. 2-й тур. Обзор игрового дня.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Сегодня 5 октября. День начинается».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Контрольная закупка».
11.50 «Модный приговор».
13.10 «Дети Арбата». Сериал.
15.00 «Мужское/Женское».
16.20, 18.20 «Водитель для Веры». Х/ф.
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.10 «Что? Где? Когда?» в Беларуси». Осенняя серия игр.
22.40 «Голос 60+». Финал.
01.00 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.25 «Московская борзая-2». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «60 минут».
17.25 «Судьба человека».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40 «Юморина».
22.40, 23.10 «Морозова». Сериал.
00.35 «Мой чужой ребенок». Х/ф.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10 «Таинственная Россия».
07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
09.40, 23.15 «ЧП.by».
10.20 «Свидетели». Сериал.
11.15 «Москва. Три вокзала». Сериал.
13.25, 18.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.05 «Пасечник». Сериал.
15.00, 16.35 «Невский». Сериал.
17.25 «ДНК».
19.45 «Морские дьяволы. Рубежи Родины». Сериал.
23.50 «Стервы». Сериал.

СТВ

05.30 «Всем по котику».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.00 «Специальный репортаж СТВ».
09.20, 23.05 «Загадки человечества».
10.40 «Боец». Сериал.
12.20 «Водить по-русски».
12.40, 23.55 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45 «Секретные территории».
14.40 «Живая тема».
15.35, 16.50 «Привет от Катюши». Сериал.
19.55, 23.00 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
20.25 «Добро пожаловать!».
20.50, 00.35 «Документальный спецпроект».

Мир

06.00 «Как в ресторане».
06.30 «Оса». Сериал.
08.15, 10.10 «Это наши дети!». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
13.10 «Зал суда. Битва за деньги».
14.00, 01.45 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00, 02.35 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 00.55 «Игра в кино».
17.10, 18.05 «Возвращение Мухтара-2». Сериал.
19.20, 03.25 «Метод Лавровой». Сериал.
22.25, 00.10 «Требуется няня». Х/ф.
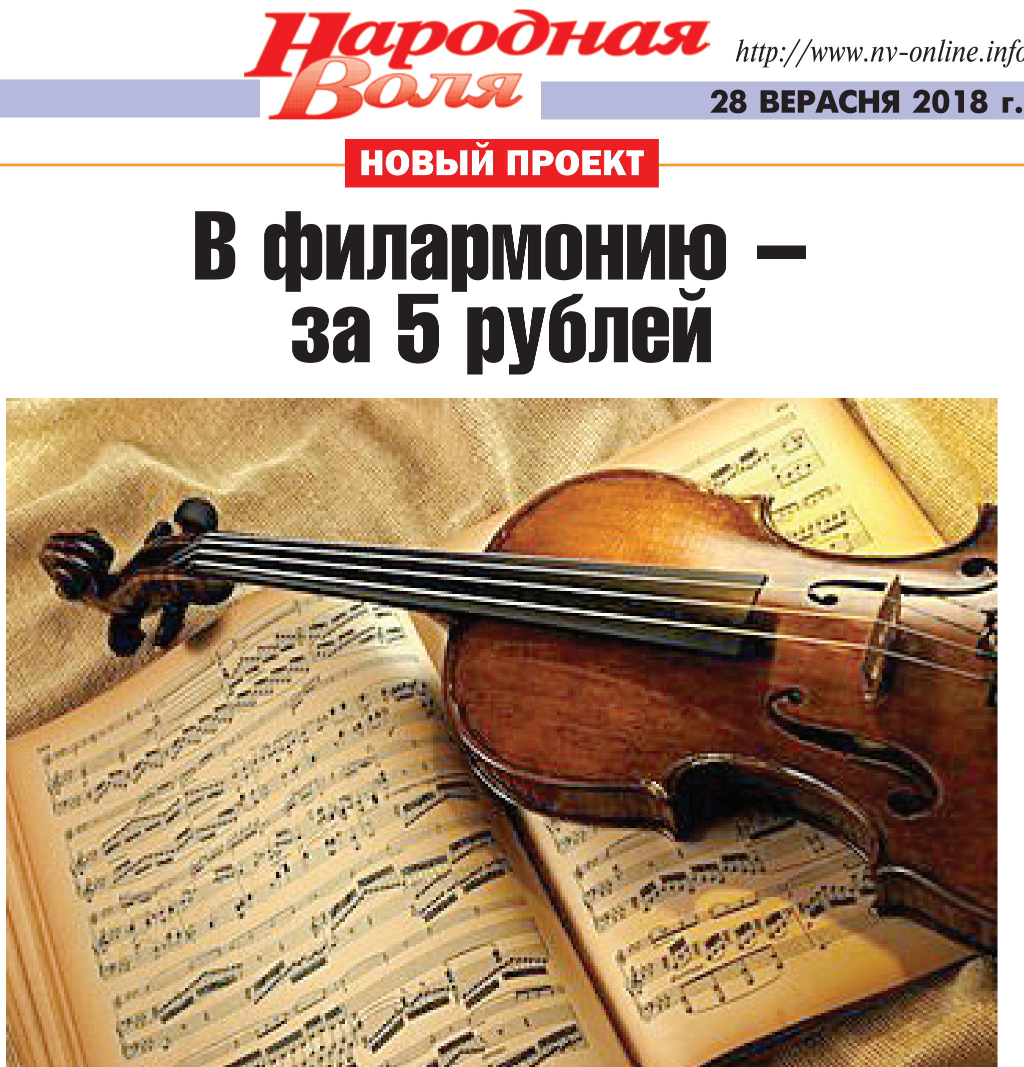
Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 «Новости культуры».
06.35 «Пешком...».
07.05 «Правила жизни».
07.35 «Короли и капуста». Х/ф.
08.45, 17.30 Музыкальный фестиваль Вербье.
10.20 «Леночка и виноград». Х/ф.
11.10, 01.35 «ХХ век».
12.05 «Алтайские кержаки».
12.35 «Мастерская Валерия Фокина».
13.20 «Черные дыры. Белые пятна».
14.00 «Самая счастливая осень. Вадим и Юлия Сидур».
15.10 «Письма из провинции».
15.40 «Дивы».
16.10 «Энигма. Ферруччо Фурланетто».
16.50 «Кто придумал ксерокс?».
18.45 «Царская ложа».
19.45 «Смехоностальгия».
20.15 «Ребро Адама». Х/ф.
21.30 «Хрустальный бал «Хрустальной Турандот» в честь Инны Чуриковой».
23.40 «Роллинг Стоунз». Ураган перекрестного огня».
02.35 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00, 08.30, 13.20, 14.50, 19.50, 00.50 «Студыя «Белсат».
08.05, 14.25, 21.00, 01.55 «Аб'ектыў».
08.50, 15.10 «Троль у лесе. Андрэй Павук». Рэпартаж.
09.10, 15.30 «Даты праўды: 26 жніўня 1933 года. Рэформа беларускага правапісу».
09.30 «Лонданцы». Серыял.
10.15 «Belsat Music LIVE».
10.45 «Соль зямлі». Д/ф.
12.35, 16.45 «Незабыты». Серыял.
15.50 «Невядомая Беларусь»: «25». Д/ф.
17.35 «Чалавек з ГУЛАГа». Рэпартаж.
18.00 «Вяскоўцы».
18.35 «Маю права».
18.55 «Прыват»: «Верны выбар і выбар веры».
19.30 «Вось так».
21.25, 02.20 «ПраСвет».
22.05 «Зробленa ў СССР». Д/ф.
22.55 «Помста». М/ф.

В филармонию – за 5 рублей

Не знаю, по какому высшему замыслу случилось это совпадение, но 1 октября – Международный день музыки, а также Международный день пожилых людей. Впрочем, не будем искать скрытых смыслов, это действительно хорошо, когда в любом возрасте в жизни присутствует музыка. А еще лучше, если люди на пенсии могут выкроить из бюджета деньги на билет в театр или в филармонию. И не куда-нибудь на балкон, за колонной, а в партер на удобные места. Для этого любой уважающий себя театр и филармония организуют циклы так называемых общедоступных концертов. Финансово общедоступных, не опуская творческую планку, естественно.

Например, знаменитый итальянский театр Ла Скала делает в сезон пять филармонических концертов, билеты на которые продает по минимальной стоимости в 5 евро, что равняется примерно стоимости литра воды в супермаркете. А кто сказал, что классика – это не так же полезно для здоровья, как чистая живительная влага?

Вот и Государственный академический симфонический оркестр Республики Беларусь также начинает в этом сезоне цикл общедоступных концертов. Они будут называться «Классика для всех», и билеты на них будут стоить всего 5 рублей. И первый такой концерт в Белгосфилармонии пройдет именно 1 октября.

Известный дирижер Александр Анисимов и Государственный симфонический оркестр под его управлением давно собирают полные залы, данная инициатива маэстро направлена вовсе не на раскрутку коллектива – ему как раз волноваться о наполняемости залов уже и не надо. «Классика для всех» – это творческая благотворительность высокопрофессиональных музыкантов, которым не безразлично, как и чем живут рядом с ними их малообеспеченные соотечественники. Хорошо, когда и классической музыкой тоже.

Виктория ДРОЗД.

СУББОТА, 6 ОКТЯБРЯ

Беларусь 1

06.30 «Існасць».
06.55 «Майский дождь». Х/ф.
08.25 «Кулинарная дипломатия».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Маршрут построен».
09.50 «Здоровье».
10.45 «Дача».
11.20 «Зона Х. Итоги недели».
12.10 «50 рецептов первого».
12.50 «От сердца к сердцу». Сериал.
15.15 «Краіна».
15.45 «Высокие отношения». Сериал.
19.55 «Макаенка, 9».
21.00 «Панорама».
21.45 «Нарушение правил». Сериал.
01.10 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Все о Рози».
07.40 «Приключения Тома Сойера». Х/ф.
09.15, 21.55 «Тэлебарометр».
09.20 «Камень, ножницы, бумага».
09.55 «Свидание с будущим».
11.00 «ЖаннаПомоги».
12.05 «В гости к Робинсонам». Мультфильм.
13.40, 23.20 «Свадебный размер».
14.40 «Орел и решка».
15.40 «Копейка в копейку».
16.15 «Кто я?».
16.40 «Обмен женами».
17.55 «В гостях у Эллис». Х/ф.
19.40 «Малефисента». Х/ф.
21.15 «Сыграй меня, если сможешь».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.05 «Верните мне красоту».

Беларусь 3

07.35 «Сіла веры».
08.00, 15.25, 20.15 «Навіны культуры».
08.15, 15.45, 20.35 «Гэты дзень».
08.20 Мультфільмы.
08.45 «З каханымі не разлучайцеся». М/ф.
10.00 «Жывая культура».
10.25 «Беларуская кухня».
10.55 «Я хачу гэта ўбачыць!».
11.20 «Размаўляем па-беларуску».
11.50 «Снайпер. Зброя помсты». М/ф.
15.10 «Навукаманія».
15.50 «Штармавое папярэджанне». М/ф.
17.10 «Легенды кіно».
17.45 Канцэрт ансамбля народнай музыкі «Бяседа».
18.40 «Без права на правал». М/ф.
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка».
21.05 «Дом, у якім я жыву». М/ф.
22.45 «Камертон». Народны артыст Беларусі Валянцін Дудкевіч.
23.10 Юбілейны канцэрт Валянціна Дудкевіча.

Беларусь 5

07.05 «Фактор силы».
07.30 Хоккей. КХЛ.
09.30, 14.30 Теннис. WTA. Пекин.
11.30 «Большой спорт».
12.15 Футбол. Лига Европы УЕФА. 2-й тур. Обзор игрового дня.
13.15 «Спорт-микс».
13.25 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.
14.00 «Тренировочный день».
15.50 Хоккей. КХЛ (в перерывах – «Спорт-центр»).
18.10 Гандбол.
19.30 Футбол. Чемпионат Англии. «Манчестер Юнайтед»–«Ньюкасл» (в перерыве – «Спорт-центр»).
21.30 Спортивные бальные танцы.
23.10 Прыжки на батуте.

ОНТ

07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
07.10 «Душечка». Х/ф.
09.10 «Смешарики. Новые приключения».
09.30 «Бонстик-квест по Беларуси».
09.50 «Большой собачий побег». Мультфильм.
11.25 «Вокруг смеха».
13.15, 16.20 «В наше время».
17.00 «Судьба моя – Беларусь».
17.20 «Эксклюзив».
18.50, 21.10 «Сегодня вечером».
20.00 «Наши новости. Субботний выпуск».
20.45 «Метеогид».
21.05 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
22.50 «25 лет «Авторадио». Большой праздничный концерт.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России. Суббота».
09.50 «Отпуск в сентябре». Х/ф.
11.00, 20.00 «Вести».
11.20 «Каминный гость». Х/ф.
12.00 «Диалоги о животных. Московский зоопарк».
13.00 «Пятеро на одного».
14.00 «Далекие близкие».
15.15 «Вопреки судьбе». Х/ф.
17.05 «Выход в люди».
18.25 «Субботний вечер».
19.55 «Погода на неделю».
20.55 «Привет, Андрей!».
22.40 «Катькино поле». Сериал.

НТВ-Беларусь

05.30 «Астропрогноз».
05.35 «Ты супер».
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.20 «ЧП.by».
08.50 «Врачебные тайны плюс».
09.25 «Большой селфи-тур».
10.25 «Главная дорога».
11.10 «Еда живая и мертвая».
12.10 «Квартирный вопрос».
13.15 «Поедем, поедим!».
14.10 «Цезарь». Сериал.
16.20 «Следствие вели...».
17.15 «Секрет на миллион».
19.00 «Центральное телевидение».
20.45 «Оружие». Х/ф.
22.20 «Бой с тенью-3. Последний раунд». Х/ф.
00.40 «Онажды...».

СТВ

06.25 «Анфас».
06.45 «Живая тема».
08.20 «Самая полезная программа».
09.10 «Минтранс».
10.00 «Минск и минчане».
10.30 «Большой город».
11.00, 23.30 «Документальный спецпроект».
12.05, 13.40, 16.40 «Умник». Сериал.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 «Привет от «катюши». Сериал.
01.05 «Секретные территории».

Мир

06.00, 06.45 Мультфильмы.
06.30 «Миллион вопросов о природе».
07.15 «Союзники».
07.45 «Такие странные».
08.10 «Акселератка». Х/ф.
10.00, 16.00, 19.00 «Новости».
10.15 «Как в ресторане».
10.45 «Ой, мамочки!».
11.15 «Наше кино. История большой любви».
11.45 «Секретные материалы».
12.20, 16.15, 19.15 «Отдел С.С.С.Р.». Сериал.
20.30 «Требуется няня». Х/ф.
23.00 «Это наши дети!». Сериал.
03.05 «Любимый по найму». Х/ф.

Россия Культура

06.30 «Библейский сюжет».
07.05 «Учитель». Х/ф.
08.50 Мультфильмы.
09.45 «Передвижники. Василий Суриков».
10.15 «Ребро Адама». Х/ф.
11.30 «Острова».
12.15 «Эффект бабочки».
12.45 «Научный стенд-ап».
13.30, 02.00 «Дикая природа островов Индонезии».
14.25 «Эрмитаж».
14.55 «Хосе Каррерас Гран-при». Международный конкурс теноров Фонда Елены Образцовой.
16.15 «Первые в мире».
16.30 «Кино о кино».
17.15 «Энциклопедия загадок».
17.45 «Линия жизни».
18.40 «1984». Х/ф.
20.30 «Рассекреченная история».
21.00 «Агора».
22.00 «Квартет 4х4».
23.45 «2 Верник 2».
00.30 «Сыновья Большой Медведицы». Х/ф.

Белсат

07.00 «Студыя «Белсат».
08.05, 21.00, 23.25 «Аб'ектыў».
08.30 «Прыват»: «Верны выбар і выбар веры».
09.00, 13.05, 23.40 «ПраСвет».
09.40 «Лонданцы». Серыял.
10.25 «Пацукі». Мультсерыял.
10.35 «Мадла і Туп». Мультсерыял.
10.45 «Казкі з-за акна». Мультсерыял.
11.00 «Ажыятаж вакол Басі». Серыял.
11.25 «Блакітная планета-2». Серыял.
12.20 «Асабісты капітал».
12.40 «Маю права».
13.40, 00.15 «Джэйн Эйр». Серыял.
14.35 «Карона караляў». Серыял.
15.25 «Помста». М/ф.
17.20 «Беларускі свет».
17.45 «Над Нёманам».
18.00 «Зона «Свабоды».
18.40 «Ваенныя дзяўчаты». Серыял.
19.30 «Карскі і ўладары чалавецтва». Д/ф.
20.25 «Хай так TV».
21.15 «Belsat Music LIVE».
21.45 «Тыкнутыя носам». М/ф.
01.10 «Пітбуль». Серыял.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 7 ОКТЯБРЯ

Беларусь 1

06.45 Слово митрополита Тадеуша Кондрусевича на праздник Пресвятой Девы Марии Розария.
06.55 «От сердца к сердцу». Х/ф.
08.30 «Истории спасения».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.45 «Маршрут построен».
10.25 «Народное утро».
11.05 «Вокруг планеты».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «50 рецептов первого».
13.15 «Майский дождь». Х/ф.
15.15 «Твой город».
15.30 «Сваты: жизнь без грима».
16.35 «Замкнутый круг». Сериал.
20.35 «Навіны надвор'я».
21.00 «Главный эфир».
22.10 «Высокие отношения». Сериал.

Беларусь 2

07.00 «Все о Рози».
07.30, 19.30 «Тэлебарометр».
07.35 «Мир наизнанку. Япония».
08.40 «Близнецы».
09.45 «Свидание для мамы».
10.50 «Чип и Дейл спешат на помощь». Мультсериал.
11.40, 23.05 «Свадебный размер».
12.45, 00.05 «Когда мы дома-2».
13.15 «Малефисента». Х/ф.
14.55 «Папа попал».
17.25 «Битва экстрасенсов. 17-й сезон».
20.10 «Свадьба вслепую».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.05 «Орел и решка».

Беларусь 3

07.35, 23.15 «Святыні Беларусі».
08.00, 12.45, 20.15 «Навіны культуры».
08.15, 13.00, 20.35 «Гэты дзень».
08.20 «Дом, у якім я жыву». М/ф.
10.00 «Наперад у мінулае».
10.30 «Беларуская кухня».
11.00 «Нацыянальны хіт-парад».
11.50 «Майстры і куміры».
13.05 «Легенды кіно».
13.45 «Без права на правал». М/ф.
14.50 «Артэфакты».
15.30 «Мой родны кут».
17.00 «Снайпер. Зброя помсты». М/ф.
20.40 «Калыханка».
21.05 «З каханымі не разлучайцеся». М/ф.
22.20 «Вялікія мастакі».

Беларусь 5

06.00, 21.05 Смешанные единоборства. UFC.
08.00 Прыжки на батуте.
09.55 Спортивные бальные танцы.
11.30 Теннис. WTA. Пекин. Финал.
13.25 «Пит-стоп».
13.55 «Игры «на вырост».
14.25 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Ислочь» (Минский район) – БАТЭ (Борисов) (в перерыве – «Спорт-центр»).
16.25 Баскетбол (в перерыве – «Спорт-центр»).
18.20 Футбол. Чемпионат Англии. «Ливерпуль»–«Манчестер Сити» (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.20 «Итоги недели».
23.40 «Тренировочный день».

ОНТ

07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
07.10 «Сватовство гусара». Х/ф.
08.45 «Смешарики. ПИН-код».
09.10 «Воскресная проповедь».
09.25 «Здоровье».
10.30 «Непутевые заметки».
10.50 «Честное слово».
11.40 Праздничный концерт к Дню учителя.
13.40, 16.20 «Процесс». Сериал.
18.20 «Лучше всех!».
20.00 «Контуры».
21.05 «Дыши ради нас». Х/ф.
23.30 «Что? Где? Когда?». Осенняя серия игр.

РТР-Беларусь

07.00 «Начало». Х/ф.
08.50 «Лорд. Пес-полицейский». Сериал.
10.30 «Смехопанорама».
11.00 «Вести».
11.20 «Сам себе режиссер».
12.15 «Утренняя почта».
13.00 «Когда все дома».
14.00 «Комната смеха».
14.40 «Самое главное». Х/ф.
16.25 «Сваты-2012». Сериал.
18.15, 21.45 «Можно мне тебя обнять?». Сериал.
20.00 «Вести недели».
23.25 «Москва. Кремль. Путин».
00.15 «Воскресный вечер».

НТВ-Беларусь

06.20 «Астропрогноз».
06.25 «Ты супер».
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.20 «Их нравы».
08.45 «Врачебные тайны плюс».
09.15 «Кто в доме хозяин?».
10.25 «Первая передача».
11.05 «Чудо техники».
12.00 «Дачный ответ».
13.10 «НашПотребНадзор».
14.10 «Цезарь». Х/ф.
16.25 «Следствие вели...».
18.05 «Новые русские сенсации».
19.00 «Итоги недели».
20.10 «Звезды сошлись».
21.40 «Ты не поверишь!».
22.35 «Понять и обезвредить».
23.10 «Квартирник НТВ у Маргулиса». «Баста».

СТВ

06.25 «Неудачников.net». Сериал.
08.50 «Живая тема».
10.30 «Центральный регион».
11.00, 21.05 «Документальный спецпроект».
12.10, 13.40, 16.40 «Умник». Сериал.
13.30, 16.30 «24 часа».
19.30 «Неделя».
20.35 «Неделя спорта».
22.30 «Секретные территории».
00.05 «Соль».

Мир

06.00, 06.45 Мультфильмы.
06.30 «Миллион вопросов о природе».
07.15 «Знаем русский».
08.15, 04.40 «Дети Дон-Кихота». Х/ф.
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Как в ресторане».
10.45 «Культ/Туризм».
11.15 «Достояние республик».
11.45 «Секретные материалы».
12.20, 16.15, 19.30, 01.00 «Заколдованный участок». Сериал.
18.30, 00.00 «Вместе».
01.40 «Любимый по найму». Х/ф.
03.25 «Акселератка». Х/ф.

Россия Культура

06.30 «Энциклопедия загадок».
07.05 «Путешествие миссис Шелтон». Х/ф.
08.40 Мультфильмы.
09.40 «Обыкновенный концерт».
10.10 «Мы – грамотеи!».
10.50, 00.00 «Дорога к морю». Х/ф.
12.05 «Письма из провинции».
12.35, 01.10 «Диалоги о животных».
13.15 «Дом ученых».
13.45 «Сыновья Большой Медведицы». Х/ф.
15.15 «Леонард Бернстайн. «О чем говорит музыка?».
16.20, 01.50 «Искатели».
17.05 «Пешком...».
17.35 «Ближний круг Владимира Хотиненко».
18.35 «Романтика романса».
19.30 «Новости культуры».
20.10 «Королева Марго». Х/ф.
22.45 Гала-концерт в Парижской опере.
02.35 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00, 21.00, 23.30 «Аб'ектыў».
07.15 «ПраСвет».
07.55 «Пацукі». Мультсерыял.
08.05 «Мадла і Туп». Мультсерыял.
08.15 «Казкі з-за акна». Мультсерыял.
08.25 «Ажыятаж вакол Басі». Серыял.
08.55 «Блакітная планета-2». Серыял.
09.45 «Даты праўды: 26 жніўня 1933 года. Рэформа беларускага правапісу».
10.05 «Троль у лесе. Андрэй Павук». Рэпартаж.
10.25 «Над Нёманам».
10.45 «Зона «Свабоды».
11.20 «Прыват»: «Верны выбар і выбар веры».
11.50 «Хай так TV».
12.20 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Астрына. Радзіма Цёткі».
12.40 «Вяскоўцы».
13.10, 23.50 «Belsat Music LIVE».
13.45 «Карскі і ўладары чалавецтва». Д/ф.
14.40, 01.10 «Ліст да Ганны». Д/ф.
15.40 «Тыкнутыя носам». М/ф.
17.15 «Дарэлы». Серыял.
18.05 «Made in USSR». Д/ф.
19.00 «Невядомая Беларусь»: «Чарга. Гісторыя пытання ці пытанне гісторыі?» Д/ф.
19.35 «Мова нанова»: «Сон».
20.00 «Эксперт».
20.25 «Я не буду гэтага есці».
21.15 «Студыя «Белсат».
21.40 «Дыпан». М/ф.
00.20 «Ваенныя дзяўчаты». Серыял.
02.05 «Зоры не спяць».

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71. Рэкламны аддзел (017) 328-66-09.
nvonlineinfo@gmail.com http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Пакалькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэцэнзаваць і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўступаць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 27.09.2018 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 22 705 экз. Заказ № 3348.